

Les diputacions catalanes

A Barcelona

REELEGIT PRESIDENT EN JOAN VALLÉS I PUJALS

La sessió de constitució de la nova diputació fou represa a dos quarts de sis de la tarda d'ahir.

El secretari senyor Terruella donà compte dels dictamins emesos per la Comissió auxiliar d'actes sobre les candidatures dels diputats que formen part de la Comissió Permanent.

Foren aprovats.
La Comissió Permanent es reuní i examinà sobre les actes dels altres diputats electes. El secretari en donà compte i foren aprovats.
Després se suspengué la sessió per a passar a elegir els càrrecs de presidents i secretaris.

La votació va ésser elegit per a la presidència don Joan Vallés i Pujals, per 22 vots en pro i 7 en blanc.
Per a la vice-presidència i per 33 vots en pro i 6 en blanc fou elegit don Joaquim Borràs i Ferrer.

Es passà a votació les secretaries. Per 23 i 22 vots, respectivament, en pro i 6 en blanc, foren elegits En Jaume Turró i En Domènec Fatjó.

Paraules del senyor Vallés

El senyor Vallés i Pujals passà a ocupar la presidència dient unes breus paraules d'agraïment per la prova de confiança que li han donat en elegir-lo per quarta vegada per al càrrec de presidència.

Dedicà un afectuós comiat als que des d'ara deixen de ser diputats, fent l'elogi de la tasca que han realitzat i saludant els diputats nous als quals demana la col·laboració per la tasca que la corporació ha de realitzar.

Aquesta, però, és poca. Es per que no donem cap solennitat a aquest acte per quant tots nosaltres tenim un ideal màxim que és el d'enfortir la Mancomunitat tot fent vots per a la desaparició de les Diputacions Provincials que representen el segon de l'esquarterament de Catalunya.

Lectura de l'acta

Es llegí l'acta de la darrera sessió, que fou aprovada.

Fixació del nombre de sessions

El senyor Vallés i Pujals proposà que el nombre de sessions que se celebrin durant el present període sigui el de tres.

El senyor Guanyabens, després d'unes paraules sobre la constitució de la diputació i d'agrair les pronunciacions per la presidència demana que es fixi en sis el nombre de sessions a celebrar.

Com sigui que ningú s'hi oposa, la proposta del senyor Guanyabens fou aprovada.

La Comissió Provincial

En votació foren elegits els torns que han de figurar els diputats. El resultat de la votació fou el següent: 25 vots en pro i 3 en blanc.

Relació dels torns i dels diputats als quals corresponen:

Primer torn: 1923-24 — don Lluís Nicolau d'Oliver, don Joan Colominas Maseras, don Rosend Pich i Pon i don Josep Maria Bassols.

Segon torn: 1924-25 — don Ermengol Puig i Sals, don Josep Carabén, don Lluís Bausill i don Manuel Massó i Llorens.

Tercer torn: 1925-26 — don Ferran de Sagarra i de Ciscar, don Joan Lluís i Montfar, don Josep Maria Lluís i don Antoni Jansana.

Quart torn: 1926-27 — don Joan Lluís i Pujals, don Jaume Turró i Turró, don Josep O. Guanyabens i don Eduard Mico.

El president de la Comissió Provincial.

En votació i per 23 vots en pro, un favor del senyor Pich i 3 en blanc, fou elegit vicepresident de la Comissió Provincial En Lluís Isamat Lascor.

Comissions permanents i càrrecs externs.

En votació (2 vots en blanc) foren

elegits els diputats que han de formar part de les Comissions i que han d'ostentar altres càrrecs, en la forma següent:

Comissions permanents

Finances. — En Santiago Estapé, En Josep Carabén, En Josep Colomer, En Lluís Nicolau d'Oliver, En Josep O. Guanyabens i En Joan Colominas Maseras.

Interessos generals. — En Santiago de Riba, En Josep M. Mari, En Ricard de Capmany, N'Antoni Jansana, En Josep Piquer, N'Ermengol Puig i Sals, En Manuel Massó i Llorens, En Lluís Bausill, En Manuel Puigrefagut, En Joan Ribas Monfar, En Alvar Vinyals i En Joan Bosch i Roig.

Càrrecs externs

En la Junta d'Obrers de l'Port: En Gaspar Rosés.

En la Junta de l'Hospital Clínic: En Santiago de Riba.

En la Comissió Consultiva de Teatres: En Rosend Pich i En Jaume Turró.

En la Junta del Cens de Població: En Josep M. Mari.

En la Junta de l'Hospital del Sagrat Cor: En Joan Bosch i Roig.

En el Patronat de l'Escola Superior de Comerç: En Joan Colominas. En el Consell Provincial de Foment: N'Antoni Jansana.

De la Comissió provincial

El senyor Panella llegí la memòria reglamentària de la Comissió Provincial.

Tot seguit començà la lectura dels acords de la dita Comissió provincial els quals també restaren demunt la taula, a petició del senyor Pich.

Neorològica

El senyor Vinyals demanà que consti en acta el sentiment de la corporació per la mort de l'ex-diputat per Sabadell-Terrassa don Joan Barata, a la memòria del qual dedicà unes paraules.

El president s'hi adherí i es prengué l'acord proposat pel senyor Vinyals.

Acabament

A dos quarts de set, el senyor Vallés i Pujals aixecà la sessió.

Constitució

Finida la sessió es constitueixen les Comissions Provincial i d'Interessos generals.

A Tarragona

N'Anselm Guasch elegit president. — El governador parla en català i elogia l'obra de la Mancomunitat.

Per unanimitat s'aprova una proposició demanant el reconeixement de la personalitat de Catalunya.

Tarragona, 2, 325 tarda. Sota la presidència d'En Ramon Vidiella s'ha obert la segona sessió de l'actual Diputació de Tarragona.

S'aprova el dictamen de la Comissió Permanent d'actes, favorable a l'acceptació sense protestes de tots els nous diputats.

Es procedí a l'elecció de president. Per 12 vots amb cinc paperetes en blanc, fou designat N'Anselm Guasch. Els tres diputats que mancaven a la sessió eren els senyors Potau, republicà; Folch, republicà-liberal, i Prats, conservador.

Amb la mateixa proporció de sufragis foren elegits vice-president En Daniel Serres i secretaris En Josep Maria Gich i En Salvador Palau.

A continuació entrà a la sala el governador civil En Josep Feliu, ocupant la presidència, des de la qual en castellà i en nom del govern declarà constituïda la Diputació tarragonina.

Seguidament, prosseguí el seu discurs en català, elogiant l'estat d'esperit dels senyors diputats. En endreçar una salutació a la Mancomunitat de Catalunya s'ocupà amb devoció de l'obra que realitza, afirmant que sa comesa ha de mereixer l'aplaudiment de tots els que coneixen la seva tasca.

Li contestaren en termes d'afectu-

sitat els senyors Guasch, Lloret, Vidiella, Montserrat i Cuadrada, Briançó, Avella i Cartes.

El governador els donà després les gràcies.

Fou aprovada l'acta de la sessió última de la Diputació anterior i es fixà en cinc el nombre de sessions del període que comença.

Per a formar el primer torn de la Comissió «Provincial», foren designats els senyors Josep Maria Cartes, Josep Compte, Ramon Vidiella, Anselm Guasch i Joaquim Avella. Foren designats per 12 vots amb 5 en blanc. President ho és el senyor Compte.

Per 14 vots amb 2 en blanc fou designat el segon torn, compost dels senyors Joan Tomás, Josep Maria Gich, Ignasi Iglesias, Emili Folch i Pau Robert.

Per 14 vots amb 4 en blanc, s'elegí per al tercer torn els senyors Francesc Canivell, Daniel Serres, Josep Briançó, Josep Prats i Josep Montserrat.

Per al quart torn es designà els senyors Manuel Camós, Pere Lloret, Tomás Llecha, Salvador Palau i Manuel Potau.

Es presentà una proposició, que fou aprovada, demanant que se suprimeixin les comissions ordinàries i que es formi una comissió central de govern. Són elegits per a formar aquesta els senyors Josep Montserrat, Salvador Palau, Joaquim Avella, Pere Lloret, Josep Briançó i Manuel Camós.

Es donà comte d'una proposició, dient que confirmant la voluntat de Tarragona, es demani al Govern el reconeixement de la personalitat de Catalunya i es refermi l'adhesió a la Mancomunitat.

Defensà la proposició el senyor Gich, un dels signants, intervenint en la discussió els senyors Palau, Iglesias i Vidiella.

Per unanimitat fou aprovada la proposició.

Seguidament s'aixecà la sessió, participant-se que per a la pròxima s'avisarà a domicili.

A Girona

ES REELEGIT PRESIDENT N'AGUSTÍ RIERA I PAU

Girona, 2, 5 tarda.

S'ha reunit novament a migdia la Diputació interina.

Són aprovades totes les actes dels diputats darrerament elegits.

Es procedí a l'elecció de president, essent elegit N'Agustí Riera per 15 vots per 2 en blanc.

Són elegits: vice-president, Isidre Riu Puig, per 16 vots i un en blanc; i diputats secretaris, Josep Fabregas, per 15 i 2 en blanc; i Miquel Santaló, per 16 i un en blanc.

El senyor Riera ocupa la presidència i expressa el seu agraïment als companys per l'honor d'haver-lo reelegit, la qual cosa indica que no ha produït descontent la seva actuació anterior, estant disposat a continuar-la, inspirant-se, com sempre, en un esperit de justícia i de catalanitat.

Es declara nacionalista entusiasta i fa remarcar que, després d'haver passat a la Mancomunitat, els serveis de Foment i Cultura, la tasca de les Diputacions ha minvat, però sempre queda la d'enfortir l'organisme cabdal que tan alt posa el nom de Catalunya.

Dedicà un record al gran patriarca de la Riba en l'aniversari de la seva mort i proposa que consti en acta el sentiment produït per la mort de la mare del company Miquel Roig.

Es presenten algunes proposicions i s'aixeca la sessió.

EL PREU DEL PA

Ahir es va reunir la Junta de proveïments i va començar l'estudi del preu del pa, deliberant llargament sobre aquest punt i iniciant tot seguit gestions encaminades a l'abaratiment.

Va tractar també dels preus de les fruites i llegums determinant la Junta dirigir-se a l'alcalde perquè col·labori en aquest estudi, tenint en compte la intervenció que té l'Ajuntament en la venda d'aquests productes.

El descarrilament de Palamós

Com ja saben els nostres lectors, el tren correu ascendent número 6, de la línia de Palamós a Flassà i a Girona, que surt d'aquella vila a les dotze i que componien la màquina número 7 i cinc unitats, descarrilà dilluns en el quilòmetre 3'00, enclavat en l'hectòmetre 9 del 41 de la carretera de Girona a Palamós i en terme de Sant Joan de Palamós, quedant bolcada la locomotora i fora de la via el furgó davanter i un cotxe.

Heu's aquí alguns nous detalls del descarrilament:

De l'accident resultaren el maquinista, Antoni Roca Martí, de 53 anys, veí de Palamós, amb una contusió a la paret toràctica lateral dreta, amb probable fractura incompleta de la sisena costella del mateix costat, i capolament general, i el fogaller, Gabriel Frigola Figueras, de 33 anys, veí de Sant Joan, amb contusions a la paret toràctica anterior i lateral, i a la regió mastoidea esquerra, i capolament general.

Foren assistits pels metges de la Companyia, senyors Roselló i Figa, els quals qualificaren les contusions de pronòstic reservat. Els dits facultatius anaren al lloc del succés en au-

tomòbil i en aquest vehicle es traslladaren després els ferits a llurs residències. També acudí al dit lloc un tren de socors.

El conductor del tren, Hermenegild Sagas; el guardafrens, Joan Marcó, i els passatgers, resultaren il·lesos. D'aquests, els uns prosseguiren el viatge en els autos de Torroella de Montgrí a Caldes, els altres ho efectuaren en el tren número 12, de les 17, el qual feu transbord en el lloc esmentat, i els altres tornaren a Palamós.

La correspondència fou conduïda en auto a Flassà. Interceptada la via, calgué suprimir aquell dia dos trens, esperant-se que a la matinada següent quedaria aquella lliure.

S'esdevingué el descarrilament en agafar la locomotora una porta o taula de fusta amb diverses peces de ferro adherides, caiguda de l'auto-camió número 311 de la matrícula de Girona, pertanyent a l'empresa Ribot, Font i Artigas de Palafrugell, i guiat pel xofer Josep Castelló Roura, el qual marxava a curta distància del comboi. El maquinista no pogué veure el dit obstacle per la polsaguera aixecada a la carretera en esdevenir l'accident.

Retalls madrilenys

EL PAN-HISPANISME DE L'ARABISTAIN

Pregunta En Lluís Arabistain a «El Sol» si és possible un pan-hispanisme i diu:

«Si España descuida su misión de hermandad por la lengua y la cultura en América, renunciando a ser el gran canal del torrente científico y artístico de Europa, y almacén de nuevas germinaciones originales, susceptibles de transplatación al otro lado del Atlántico, ¿cómo esperar que inicie una obra de acercamiento por el espíritu con Portugal? Por otra parte, ¿no estamos viendo como Cataluña se desune más y más de España, no sólo por una exacerbación nacionalista emanada de la guerra europea y por esa tendencia, latente en la mayoría de los pueblos, a fraccionarse, indefinidamente, hasta concluir en átomos nacionales, como Andorra — todos los nacionalismos debieran concluir, lógicamente, en un mundo de infinitas Andorras —, sino también, y principalmente, por la torpeza con que el Estado español entiende los sentimientos catalanes y por la ineptitud que muestra en calmarlos con benevolencia o en destruirlos con la razón? Si así procede con los que son pedazos de su carne y multiplicaciones de su alma, ¿cómo creer que, de pronto, pueda manifestar las aptitudes de delicadeza, curiosidad y sentimiento hispánico que son necesarias para aproximarse a la conciencia portuguesa?»

I més endavant afegeix:

«He ahí la verdadera senda para alcanzar una cultura común, que los estudiantes, profesores y literatos portugueses vayan a los centros docentes de España, y que los españoles correspondan de análogo modo a Portugal; que aprendan y enseñen mutuamente sus lenguas y literaturas, de manera que los libros españoles se lean en Portugal y los portugueses en España como cosa propia, por lo menos entre el público culto. Es una vergüenza que en las Universidades españolas no haya cátedras especiales de literaturas tan emparentadas con la española como la portuguesa, las hispanoamericanas y la catalana. Sólo así podrá crearse algún día una sólida conciencia hispanista, incluyendo en este concepto — que aceptan y defienden muchos intelectuales portugueses, entre ellos el poeta e «integralista» Antonio Sardinha —, considerado como concepto de cultura a los pueblos peninsulares y a los america-

nos de lenguas portuguesa y española. Sólo de esa forma, viviendo en constante contacto intelectual y colaborando en la elaboración de una cultura común, que sea tan ciudadana en Lisboa como en Madrid, en Barcelona como en Manila, y en México como en Buenos Aires y en Riojaneiro y en toda la América no sajona, podrán emanciparse los pueblos hispánicos de la tutela de otras culturas — aunque siempre se conserve su comercio, como conviene a toda República literaria y científica dotada de alguna sensibilidad para los latidos del mundo.»

L'ANARQUISME I EL CENTRE DE DEPENDENTS

«España» publica un article del conegut anarquista Josep Peyró. En aquest article són recollits tots els tòpics de les anomenades esquerres espanyoles contra el catalanisme. Dels propòsits radicalment antinacionalistes del sindicalisme anarquista dona una idea clara aquest paràgraf:

«Ni autonomías, ni separaciones, ni descentralizaciones... todo nos tiene sin cuidado a los obreros. El día, y no tardará, que el ejército del Centro Autonomista de Dependents — prolongación actual del filibusterismo — forme con el sindicalismo, de grado o por fuerza, veremos en lo que pararán «Segadores» y señor Estévez. No sabe el resto de España lo que aquí pasa, ni conoce bien a nuestras clases industriales y directoras. Si dentro de Cataluña contáramos con políticos verdaderamente de izquierda — Layret fué un ejemplo y por eso lo mató la reacción — no se movería tanto el espanta pájaro de las cuatro barras, ni el pueblo obrero se encontraría tan alejado de la política como se encuentra, asqueado de la insinceridad y de la explotación de que es víctima.

«Queréis saber en qué consiste el catalanismo? En pesetas, en pesetas y en pesetas. No es otro el ideal de toda esa política de encañalamiento.»

L'article d'En Josep Peyró té l'immediatament d'acabar els propòsits del sindicalisme en la seva temptativa de captació del benemerit Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria. En Peyró anuncia que el Centre haurà de formar en el sindicalisme «de grado o por fuerza». I aconseguit això, «ni autonomías, ni separaciones, ni descentralizaciones». Tot això és prou clar i no hem de fer cap comentari. No cal ja es comenta tot sol.

EL SIGLO

DURANT EL GRANS MES D'AGOST DESCOMPTES DE FI DE TEMPORADA

En cartells fixats en les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon a llurs articles.

DE L'1 AL 15 D'AGOST

IMPORTANTES DESCOMPTES

SOBRE LES PECES CONFECCIONADES EN EXISTENCIA

- 75 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
- 65 per 100 en models de vestits per a nena.
- 50 per 100 en models de bruses, faldilles, refajos, abrics de senyora i formes per a capells.
- 30 per 100 en plastrons i corbates per a senyora i capells per a nens.
- 25 per 100 en davantals per a nena.

OCASIÓ en trossos de LLANA, SEDA, COTÓ i GÈNERES BLANCS

Espardenyes «Nacional» pis de goma

per a	Senyor	Senyora	Noi
el parell a ptes.	4'95	4'50	3'90

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telefònica:

MARSANSEANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números...

4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

DR. FERRANDO ha traslladat

el consultori de l'OIDA, GOLA i NAS, a la

RAMBLA DE CATALUNYA, 85, principal. - Telèfon 1214 G.

Sabó «La Oca»

Fabricant: J. ALER - MATARO

qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 2 d'agost de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:

761'4, 761'6, 760'4.

Termòmetre sec: 28'4, 28'9, 27'1.

Termòmetre humit: 22'2, 20'7, 24'4.

Humitat (centèsimes de saturació):

67, 51, 79.

Direcció del vent: NNE., SSE., SE.

Velocitat del vent en metres per segon: 3, 2, 7.

Estat del cel: Quasi tapat. Tapat.

Classe de núvols: N.A.K., A.I.S.T.K.N.

Temperatures extremes a l'ombra:

màxima, 23'2; mínima, 23'1; mínima prop del sol: 00'0.

Oscil·lació termomètrica: 5'4.

Temperatura mitja: 25'6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 225 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcóbé

Vanos Cardús

Portafer. rissa, 10-

A les dues de la matinada un sereno de Sant Martí recorria la demarcació i passava pel carrer del Bogatell. Arribant al d'Enna li sortí al pas una dona habitant a una baraca propera, la qual dona se li va encarrar i li va dir una pila de penaments amb un llenguatge que no figura en el diccionari, perquè, segons deia, el sereno tenia la culpa que la guàrdia civil hagués anat dues o tres vegades a escorcollar la baraca.

Tan exasperada estava la dona que va prometre al sereno que diumenge, a més trigar, li tallaria el coll.

El sereno detingué la terrible tembra i la va portar a la delegació, d'on va passar al jutjat sota la inculpció d'amenaça de mort.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A darrera hora de la nit un urbà que estava de servei al carrer de Sant Rafael va observar amb certa estranyesa que passava una dona d'un aire excessivament masculí, tan

masculí que no va resistir la temptació de veure-la de més a prop. I va restar sorprès comprovant que no era una filla d'Eva sinó un fill d'Adam, el qual anava amb una beta de dona i amb mocador al cap.

El va interrogar sobre el motiu de disfressar-se sense ésser Carnestoltes, i l'individu aquell va manifestar dir-se Josep Montero Muñoz, de 60 anys, habitant com a rellotger a un pis del carrer de l'Hospital. I s'havia abillat d'aquella manera tan singular perquè la seva dona se n'havia anat de casa i ell volia saber on anava i què feia.

Per a no cridar l'atenció de l'espia s'havia vestit de dona, i a més a més, s'havia proveït d'un bastó amenaçadorament gruixut amb la intenció que és de suposar.

La disfressa extemporània fou conculda a la delegació.

- Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior

Es ven a tot arreu

Ahí el matí un urbà reconvingué un venedor ambulànt sense permís estacionat a la porta del mercat de la Barceloneta. Per tota contesta, el venedor clavà garrotada a l'urbà, el qual si no és amantent a fer-se enrera, deixava una vacança al cos.

El venedor fou conduït a la delegació. Allí tingueren la curiositat de pesar el garrot, que era de confiança. Pesava més d'un quilò.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

Un agent de policia que practicava escorcollaments al carrer de Bot, ha detingut a Baldomer Lozano Losada, de 28 anys, cambrer, andalús, el qual ha agredit al dit agent donant-li alguns cops de puny.

Sembla que en una ocasió anterior semblant el Lozano havia dirigit amenaces al dit agent.

- JOIES VILANOVA

l'nió, 6.

La Unió de Propietaris de la Vall d'Horta celebrarà Junta General de socis el dia 5 del corrent, a les onze, en son estatge social, carrer de Felhu Cadina, 5 i 7, quedant invitats tots els socis.

Les 500 pessetes ofertes al qui procurés la detenció del que va agredir l'encarregat del dipòsit del ciment Asland, han estat repartides en la forma següent:

L'obrer Pere Salvat, 150 pessetes. Els obrers Florentí Pedrosa i Antoni Horta, 75 cada un. Aquests obrers van donar indicacions precises que van produir la captura efectuada, com ja vàrem dir, a l'estació del Nord.

Els agents Ortega i Fernández, que van realitzar la captura, obtenen 100 pessetes cada un.

Ha visitat al governador una delegació del Col·legi de Metges, la qual ha demanat l'acció governativa per a perseguir l'intrusisme en la medicina que perjudica en gran manera els malalts.

I li han cridat l'atenció respecte de certs anuncis de medicaments que els visitants creuen que cauen de ple dintre de l'intrusisme.

A les cinc de la matinada el sereno del carrer del Portal Nou sorprengué dos subjectes que forçaven la porta de ferro que hi ha en un establiment de bicicletes que fa cantonada al carrer del Comerç.

El sereno els detingué i els escorcollà, trobant-los un ganivet de molles, una clau i tres rossinyols. Foren conduïts a la delegació on manifestaren dir-se Bonaventura Serra Fílat, de 28 anys, sense domicili, i Francesc Balmesa Flasil, de 20 anys, habitant al mateix pis que l'anterior.

A les sis del matí d'ahir es descobrí un robatori comès a la rellotgeria del carrer de l'Hospital, 124, de don Joan Cervera.

Els ladres penetraren a l'escala i foradaren la paret, enduint-se'n rellotges i joies.

Uns agents de policia i una parella de la guàrdia civil practicaren algunes investigacions, i, en virtut de les manifestacions d'un veí, sorprengueren a l'escala del carrer de Sant Elàtzar, 3, un subjecte qui declarà dir-se Joan García Moreno, de 33 anys, sense domicili, el qual duia a les butxaques tres despertadors, tres agulles de pit i un moneder de senyora.

Els agents trobaren a l'escala un paquet contenint joies, les quals foren presentades a l'amo de la rellot-

geria, manifestant que eren totes les que trobava a faltar, de manera que han estat recuperats tots els objectes robats.

El García ha estat posat a disposició del jutjat.

Ahí a la tarda, al carrer de Sans, un tramvia de la línia 55, va topat amb un carro i va causar-li desperfectes.

El carreter Joan Centellas, de 40 anys, va sofrir fractura de la clavícula dreta i de la base del crani, pronòstic gravíssim.

Va ésser auxiliat al dispensari d'Hospital Clínic i després portat a l'Hospital Clínic.

El conductor del tramvia va ésser detingut per una parella de la guàrdia civil.

El carro número 270, de Mollet, que passava ahí al vespre pel carrer de Sant Andreu, va pujar a l'acera i va rompre un gran vidre d'una Funerària que hi ha al número 210, causant-li altres desperfectes.

A un camp del terme de Sant Martí, un vaquer que es diu Josep Bisbe, de 45 anys, va caure del carro i es va fracturar la columna vertebral, pronòstic gravíssim.

Va ésser conduït al seu domicili, Lull, 20, on el va assistir un metge particular.

Va ésser auxiliat ahí al vespre, a una farmàcia de la Portaferrissa, un minyó de 19 anys que va sofrir un atac d'epilepsia anant a la plataforma d'un tramvia. Un cop refet, va ésser acompanyat a casa seva.

L'automòbil 7.422, passant ahí a la tarda per la plaça de la Cucurulla atropellà a Maria Raventós Milla, de 70 anys, i li va causar una ferida al cap. Amb el mateix auto va ésser portada al dispensari de l'alcaldeia i d'allí al seu domicili, Jaume Giralt, número 18.

A la Rambla de Santa Mònica l'automòbil 11.358 va atropellar ahí, a entrada de foc, al soldat artiller Ignasi Pladerol, de 22 anys, i li va causar diferents contusions de pronòstic reservat que li van ésser curades al dispensari del passeig de Colòmb. El xòfer va ésser detingut.

A l'encreuament dels carrers d'Auzies March i Bruch, van topat un automòbil i un camió, resultant un passatger del primer amb contusions a un genoll.

La guàrdia urbana ha prestat durant el mes passat 4.371 serves:

Entre ells figuren: 1 detenció per mort; 19, per ferides; 1 per dispar d'arma de foc; 22, per furt i robatori; 2, per estafa; 43, per ordre superior; 3 per actes contra la moral.

Ha acompanyat a Dispensaris, Cases de Socors i Farmàcies, 703 persones; ha recollit a la via pública 133 menors i 15 vells extraviats.

Ha estat conduït a la Comissaria Municipal de Beneficència, 53 homes, 27 dones i 11 menors. Ha prestat auxilli en 7 incendis.

Per infracció de les ordenances municipals, ha reconvingut a 435 persones; 5 tramvies, 342 automòbils; 38 motocicletes, 41 bicicletes, 125 carros, 42 carretons, 31 cotxes i 11 conductors.

GOTES

NEUROSTÈNIQUES

FOSFORADES

GENOVÉ

Aliment del cervell

Valuós tònic dels nervis

Durant el passat mes de juliol al Consultori mèdic-quirúrgic que sosté la Secció Permanent de Socors Mutus del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria s'han efectuat les següents visites:

Medicina i cirurgia, 645; Nas gola i oïdes, 113; Sistema nerviós, 16; Vies respiratòries, 34; Oculista, 172; In-

fància, parts i ginecologia, 107; Dermatista, 65; i Pedicura, 17, le quals fan un total de 1.169 visites, junt amb reconeixements de nous socis que s'istgen ingressar a l'esmentada Secció.

¿Confidencia?

La meua felicitat, simpàtiques mestres, la dec a treure'm d'arrel pel moix i pel de la cara i braços amb el tan acreditat **DEPILATOR BELLEZA**. És inofensiu. Venda a perfumeries. Fàbrica a Badalona. Gran Premi i Medalla d'Or.

Vida religiosa

Avui: La invenció del cos de Sant Esteve proto-màrtir. — Demà: La translació de Sant Sever i Sant Domènec de Guzman, confessor.

Quaranta hores: Avui, a la parròquia major de Santa Anna. Hores d'oració: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà: a la mateixa església.

La missa d'avui: La invenció del cos de Sant Esteve, color vermell. — La demà: Sant Domènec, confessor, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Providència, al Pi, privilegiada. — Demà, Nostra Dona dels Dolors, Bonsuccés.

Adoració nocturna. — Avui, Torn de Sant Joan Evangelista. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Desemparats.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn del Sacrat Cor de Jesús, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de l'Immaculat Cor de Maria, a la mateixa capella.

— Església de Nostra Dona de Montserrat, Rambla de Catalunya, 213. — Demà, a la festa del Patrocinat Sant Domènec de Guzman, a les deu, missa solemne, orquestra. Farà el Panfílic del Sant Triar el doctor En Josep Borda, canonge lectoral de la Metropolitana de Tarragona. A la tarda, a les sis, Rosari cantat, encicli del primer dia de la novena, sermó pel reverend En Silvestre Alegre, preboste acabat amb el cant dels gòlgs i veneració de la reliquia de sant Domènec. La novena continuarà els altres dies de la missa de vuit.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Miquel Seguí i Riera. Avui, a les onze. Casa mortuòria, Rosselló, 259.

Ignasi Sala i Closa. Avui, a les tres. Hospital Clínic. Cementiri de Les Corts.

FUNERALS

En Joan Barata i Quintanas, vidua de Na Concepció Rocafort i Parada. Mort abans d'ahir. Demà, a les deu, a la parròquia del Sant Esperit de Terrassa.

Na Maria del Pilar González i Cordero, vidua d'En Joan Mercè. Mort el dia 30 del darrer juliol. Avui, dos quarts d'onze, a Betlem.

ANIVERSARIS

Na Maria de l'Assumpció de Sarrià i de Basia. Mort el dia 20 de juliol de 1922. Avui, misses de deu dotze al Convent del Bon Pastor.

En Nemesi Asensio Ribera. Mort el dia 30 d'agost de 1922. Avui, de deu a dotze, misses a la parròquia de Caldas de Montbuy.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Joan Barata i Quintanas, vidua de Na Concepció Rocafort i Parada. Enterrat ahí a la tarda a Terrassa.

Na Pilar Marco i Granero, vidua de Balari. Enterrada ahí a la tarda.

En Llorenç Gavín i Sanz. Enterrat ahí a la tarda.

La senyoreta Mercè Riba i Verdú. Ha mort a l'edat de 27 anys.

Fórmula patentada a Espanya

per a fer miralls. Tothom pot fabricar miralls i adobar a casa els tacats. No necessiten aparells, experiència ni capital. Fabricueu miralls en hores perdudes i guanyareu diners. Tinc fórmules i procediments alemanys per a tota classe de preparats o indústries. Consulteu-me sobre el que disitgeu fabricar o preparar. Demaneu Catàleg gratuït.

Antoni Formoso Permu

Inventor

Santa Catalina, 12. — La Corunya

Protestar contra l'empresa de les mines de Santa Bàrbara (Astúries) per la catàstrofe ocorreguda;

Sol·licitar del Govern la urgent aprovació del codi minaire;

Protestar contra la guerra del Marroc i sol·licitar la repatriació de les tropes.

Felicitar la minoria socialista parlamentària, per la seva excel·lent labor en pro de la classe treballadora.

DEFUNCIO

Madrid, 2, 6'15 tarda. A Onteniente ha mort don Cristòfol Mataix, el qual, fins fa poc fou administrador del periòdic «El Mundo», càrrec que hagué d'abandonar a causa de la seva delicada salut.

El seu germà don Jaume, fou fundador i primer director de l'esmentat periòdic.

EN CIERYA

Es troba a Madrid l'ex-ministre don Joan de la Cierva, el qual es troba estudiant a la seva finca de Múrcia.

La causa del viatge del senyor Cierva és la malaltia de la seva filla política la senyora de la Cierva (don Ricard).

ELS EMPLEATS DEL BANC ALEMANY

Madrid, 2, 8'30 nit. Al Banc Alemany Transatlàntic, 40 empleats alemanys han escrit una carta al Sindicat retornant els carrets i donant-se de baixa del Sindicat, per entendre que no tenen, com els espanyols, en cas de vaga general, garantit llur dret de ciutadania.

EL WESTMINSTER BANK

Aquest matí ha arribat a Madrid el primer equip dels empleats que formen la Central de Londres al Westminster Bank.

Un representant dels funcionaris d'aquest Banc s'ha entrevistat avui amb la direcció, la qual ha manifestat que el reingrés d'aquell personal, llevat dels 21 declarats cessants definitivament, s'ha d'efectuar sense condicions, acatant l'autoritat de la direcció per a tots els assumptes de l'establiment.

Ha insistit en afirmar que si la qüestió no es resol aviat, procedirà a liquidar els seus negocis espanyols.

ELS VAGUISTES BANCARIS

A Borsa es té avui que són prop de mil els empleats de banca de Madrid que estan en vaga.

Aquests empleats pertanyen al Río de la Plata, Westminster Bank, Banc de Bilbao, Banc de Noruega, Espanyol de Crèdit, Lazard i López Quesada.

Aquest matí, en el local del Sindicat s'han abonat els sous als empleats vaguistes.

Nomes se'ls ubona el 50 per 100 del que cobraven estant en actiu, i a més, se'ls descompta dos dies de sou.

IMPRESSIONS SOBRE LA VAGA BANCARIA

Les impressions d'última hora són pessimistes.

Segons s'afirma, la vaga general només serà a València, Madrid, Sevilla, Saragossa i potser a Bilbao, no creient-se que arribi a Barcelona, per ésser on s'esperen rebre cabals per al Sindicat.

També es diu que probablement la vaga general no es declararà fins dilluns vinent, com es tem que per qualsevol incident sorgeixi, a l'última hora de la tarda d'avui, s'han pres per la direcció general d'Ordre públic totes les mesures de previsió necessàries.

EL RIO DE LA PLATA

A la Sucursal que el Río de la Plata té establerta al carrer de Toledo, ha aparegut el següent avís:

«Per haver-se declarat en vaga el personal, les operacions s'efectuaran en la nostra casa Central del carrer d'Alcalá.»

RECTIFICACIO

El director del Banc Hispano-Americà, ha fet constar que no és cert que ell hagi deixat dos dies del seu sou per als vaguistes d'altres establiments de crèdit, com s'ha fet públic en un diari del matí, al qual sembla que el dit director ha enviat una carta aclaratòria.

NOTA DEL SINDICAT DE BANCA I BORSA

El Sindicat de Banca i Borsa ha fet pública la següent nota oficial: «En vista del resultat negatiu de l'entrevista entre el Comitè del Sindicat i els banquers per a cercar una solució al conflicte, encarregant al Govern d'una gestió per a aquest resultat, i éssent aquesta una prova de que el Sindicat no pot esperar justícia, ni tampoc desquells que s'anomenen llurs amics, ha notificat avui als banquers, que es veurà en la ne-

cessitat d'anar a la vaga general, no sols de Madrid, sinó de tota Espanya.

A l'efecte ha quedat ja nomenat el Comitè de vaga encarregat de dirigir aquest moviment, que tindrà singular importància pels perjudicis que reportaran a l'economia en general.

NOTA BURSATIL

La Borsa segueix igual, sense negoci. L'interior 4 per 100 al contat, baixa 30 cèntims en partida, i tanca a 71'10. Tresors i Cèdules, sostingudes.

Els valors industrials es mostren ben disposats, i dels bancaris, el Banc d'Espanya puja dos enters a 588. Els francs, baixen un quart; les lliures pugen 28 cèntims; les llires, 20, i els dòlars sis i mig.

Els marcs estan al voltant de vuit pessetes el milió.

PROPOSTA DE RECOMPENSA

El Posit de Pescadors de la Corunya ha proposat al Govern que concedeixi una recompensa al secretari de la Comissió Permanent de la Caixa Central de Crèdit Marítim, don Alfred Saralegui.

CAIGUDA

Des d'una finestra del cinquè pis de la casa número 5 del carrer del Doctor Furquet, ha caigut al carrer Victoriana Cornés.

El cos ha topat amb una barana, la qual cosa ha abanit el cop, i malgrat de l'enorme altura des d'on havia caigut la Victoriana, només ha sofert lleugeres contusions.

CURSOS DE TIR

El dia 10 de setembre començaran al Polígon Militar de Carabanchel els

cursos de tir, en els quals pendran part capitans d'artilleria, cavalleria i infanteria que ocupen els primers llocs de llur respectiva escala, i que hauran de concórrer a aquests cursos per a adquirir l'aptitud necessària per a l'ascens.

LLIBERTAT CONDICIONAL

Madrid, 2, 9'15 nit. Al ministeri de Gràcia i Justícia s'ha reunit la Comissió Assessora de Llibertat Condicional sota la presidència del sots-secretari del dit departament.

Després d'estudiar les 508 propostes de llibertat condicional, s'han concedit els beneficis de la llei de llibertat condicional a 399 dels proposats, de la jurisdicció ordinària; se n'han denegat 27, i se n'han rebutjat per a mal proposades 32.

A la jurisdicció de Guerra se n'han concedit 55 i se n'han rebutjat per a mal proposades, 3.

A la jurisdicció de Marina se n'han concedit 10 i se n'han rebutjat per a mal proposades, 2.

En total, 444 concessions de llibertat condicional i denegades o rebutjades 64.

El senyor Azpeitia, després de presidir la Junta, es mostrava molt satisfet per l'ample criteri de benevolència adoptat per la Comissió Assessora.

POLITICA PORTUGUESA

Lisboa. — Es molt possible que el Parlament segueixi obert fins el dia 20 del corrent perquè el ministre de Finances creu indispensable l'aprovació de certes mesures relacionades amb la seva gestió.

Torna a considerar-se com molt probable que sigui per fi elegit per a la presidència de la República l'actual ministre de Portugal a Londres senyor Teixeira Gomes. — Havas.

bable que sigui per fi elegit per a la presidència de la República l'actual ministre de Portugal a Londres senyor Teixeira Gomes. — Havas.

LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

Madrid, 2, 10'30 nit

A dos quarts de set de la tarda, s'ha reunit la Comissió de Responsabilitats per a continuar la seva tasca.

Una elevada personalitat de la concentració, ha dit que fou un error no haver-se acceptat el vot particular del senyor Alcalá Zamora, amb el qual s'hauria evitat que la tasca de la Comissió dels 21 pugui acabar en un ridícul espantós, o en un formidable escàndol parió de la revolució.

ELS CERTIFICATS DE BONA CONDUCTA

S'ha resolt que els individus que sol·licitin destins civils, no necessiten presentar certificats de bona conducta, i que les autoritats siguin les encarregades de reclamar els dits antecedents.

PARLA UNA PERSONALITAT BANCARIA

Una personalitat de la Banca, ha fet les següents manifestacions:

Nosaltres hem arribat a tot el que decorosament es pugui arribar i encara a concessions que no havíem d'haver examinat. Perquè ningú pogués qualificar-nos d'egoistes, no regatejarem l'escala de sous, la qual és absurda, i així ho reconeixen molts empleats. Tan sols amb que se sàpiga que en un Banc dels de més prestigi de Madrid, i suposa aquesta modificació un augment anyal de vuit milions de pessetes en tot Espanya,

ja s'ha dit bastant; però, en fi, aquesta qüestió no ens preocupa per nosaltres i nosaltres en el nostre personal.

Tan aviat com es trenqui una les anelles, s'està a mercè d'eventualitats que en aquesta classe de negocis són inadmissibles.

Ens sembla que davant del que hem donat una sensació de serenitat extraordinària, deixant que els veniments llisquin com han volgut els directors del moviment. Ara quan arribi el moment de perill, breu complir amb els nostres deures.

La campanya de difamació que s'està fent i que segurament no dels llavis dels nostres empleats, que seria perjudicial a ells mateixos, no creiem que ens perjudiqui, al públic el que l'importa, és que els Bancs se l'atengui, i així se fent fins aquest instant. Està clar que ens hem tingut de prevenir contra resultats de qualsevol de les manobres que s'estan posant en pràctica ens ha estat indispensable restringir operacions noves per a disposar tot l'efectiu necessari adhue en el de la major alarma.

Evidentment va en perjudici del públic aquesta determinació, perquè molts milions que avui estan assegurats en les caixes dels Bancs, fa pocs dies que estaven en circulació beneficiant a la indústria i al comerç.

Però això no és culpa nostra, sap Déu amb quin dolor tenim negar als clients respectables i legítims, operacions que sempre hem oblidat perquè són genzilles. No és ens deixin de merèixer confiança i crèdit el mateix que abans, sinó que la previsió ens aconsella estar a ratats de milions tant com representi el nostre crèdit perquè per cap dèficit el públic pugui sentir desconfiança.

Quant als empleats no hem exultat sobre aquests cap classe de pressió. Molt espontàniament ens hem limitat a la seva adhesió, sigui que vulgui el curs dels esdeveniments i ho hem agraït i no ho oblidem. Ara bé, si s'adopten les actituds justificades que s'anuncien, els empleats que abandonin el treball drem de considerar-los acomiadats ja se sap la seva voluntat, puix nosaltres no els hem forçat a a tots de cap classe.

(Pel que es refereix a l'actuació del Govern, no volem parlar. Aquest un país on cada dia es perd un del principi d'autoritat que tenen substituït amb les seves iniciatives els ciutadans.

Desitjariem que els periòdics nessin al país la sensació que en Bancs estem tranquils, i que si hi ha entorpeciments per qualsevol acció molestosa seran transitoris, sense afectar a la solidesa de la situació bancària.

Volem la pau i harmonia amb nostres empleats; el que no volem és que s'inverteixi l'ordre natural de les coses.

La campanya del Marroc

ENCARRECS PER ALS SOLDATS DEL RIF

Cap a Melilla i diferents posicions avançades sortirà el dia 10 d'agost per sisena vegada En Francesc Sals, de Teyà, portant personalment tots els encàrrecs i donatius que li remetin per a oficials i soldats.

Degut a la forta temperatura, prega de no posar als paquets ni altres coses que es puguin malbarbar.

Els encàrrecs i donatius es rebdran als grans magatzems d'El Negre, plaça Montcada, 7, telèfon 4039-A, dies 7 i 8 del corrent, de nou a

PER ALS SOLDATS DEL MARROC

Telegrafa endreçat al ministre de la Guerra.

«Complint aquest mes nostres dos anys servei a l'Àfrica, després mesos Península, total trenta mesos confiem disposarà V. E. siguin vats sense més dilacions. Conculcríter V. E. favorable tot actua ficia, esperem atendre nostra petició ajustada dret.

Per Comissió pares quotes Campins, Alcrudo, Duque, Font, lomer.»

CASA SIMON

GRANS MAGATZEMS DE NOVETATS I CONFECCIONS PER A SENYORA

28 - PORTAFERRISSA - 28

DE L'1 AL 15 DEL CORRENT VENDA DE TROSSOS I RETALLS A PREUS LLENÇATS

Ocasíó única en la nostra clàssica

Secció de Gangues

ZANANA SEDA (gran moda).	a 8'50 ptes. metre.
TRICOT SEDA (mostrejat), ample 100 cm.	a 14'50 >
CRESPONS SEDA (dibuixos), ample 100 cm.	a 12'50 >
BENGALINA (tot seda), ample 90 cm.	a 5'75 >
JACQUART COTÓ (alta novetat) ample 100 cm.	a 6'00 >
CLOQUÉ (gran moda).	a 6'25 >

PREUS REBAIXATS EN TOTS ELS ARTICLES DE LA CASA

Secció de Confeccions

Grans descomptes

Vestits d'istiu, Vestits de platja i camp, Jaquetes Abrics i Bruses (tot models)

de 50 a 80 per 100 de descompte

28 - PORTAFERRISSA - 28

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Anglaterra i Alemanya

Londres, 2. — En els cercles polítics anglesos es decidirà a contestar l'assassinat a Alemanya, vist que el govern alemany té certes pretensions a base de les insinuacions del ministre de l'Exterior, lord Curzon. — Havas.

Alemanya i els Estats Units

Washington, 2. — El departament d'Estats confirma la notícia d'haver estat en tractes amb Alemanya, per la negociació de l'ambaixador alemany a Washington, a l'objecte d'acabar el tractat comercial entre ambdós països.

Per a aquest tractat es pendria en principi com a base la clàusula preferencial més afavorida. — Havas.

Els progressos de l'aviació

Clacoublay, 2. — L'aviador Sady Lachinte ha batut el record mundial d'altura, arribant a elevar-se fins a 10.000 metres. — Havas.

L'exèrcit belga

Brussel·les, 2. — Durant la darrera sessió, el Senat ha aprovat per 82 vots contra 32, el conjunt de la llei de reclutament, en la qual es fixa la obligació per dos mesos de la durada actual del servei militar, mantenint l'ocupació actual del Ruhr. — Havas.

Desgràcia d'aviació a Amsterdam

Amsterdam, 2. — Un avió suec ha caigut pels environs d'aquesta capital, d'una altura de cent cinquanta metres. El pilot ha resultat mort, i els dos passatgers que el tripulaven greument ferits. — Havas.

Anglaterra i Itàlia

Roma, 2. — Diu «Il Giornale d'Italia» que Itàlia no ha formulat al Govern britànic cap apreciació, tant oral com escrita, sobre el projecte anglès de contesta a les proposicions del Reich. — Havas.

Els pàgesos del Volga maten sis comissaris dels Soviets.

París, 2. — Comuniquen de Varsòvia als periòdics d'aquesta capital que un grup de camperols del Volga linxaren sis comissaris del Govern dels Soviets que havien anat a a requisar cereals. — Havas.

Els imperialistes

Berlin, 2. — Les autoritats han imputat fortes multes a dos periodistes socialistes per haver publicat una circular de l'Associació Nacionalista, per la qual s'ordenava als adictes a l'adita Associació d'auxiliar els partidaris de l'ex-capità Ehrhardt. — Havas.

Merry del Val i Lord Curzon

Londres, 2. — El ministre de Negocis Estrangers, lord Curzon, rebé ahir la visita de l'ambaixador d'Espanya a Londres, senyor Merry del Val. — Havas.

La salut del President Harding

Washington, 2. — Comuniquen de San Francisco de Califòrnia que l'estat del president Harding segueix millorant sensiblement, però que s'estima necessària l'adopció de grans precaucions per tal d'evitar tota complicació possible. — Havas.

Roma, 2. — El Sant Pare ha encarregat al delegat apostòlic a Washington que posi en coneixement del president Harding els seus desigs d'un total i prompte restabliment. — Havas.

Sant Francisco, 2. — El president Harding passà el dia d'ahir bastant agitat a conseqüència d'una indigestió.

No obstant la temperatura del malalt és normal i la respiració és benyana. — Havas.

Sant Francisco, 2. — El mege particular del president Harding ha declarat que aquest és indubtable que ha passat per una crisi greu però que aquestes hores està ja en vies de curació.

Els íntims del president dels Estats Units han experimentat grata impressió, doncs l'estat del malalt arribà a inspirar-los-hi seriosos temors. — Havas.

El cost de la vida a Alemanya

Berlin, 2. — Prenent per base el marc, es calcula que la vida a Alemanya costa avui dia 71.476 vegades més que l'any 1913. — Havas.

Lord Curzon, descontent

Londres, 2. — El ministre de Negocis Estrangers Lord Curzon ha declarat que lamentava que el Govern de la Gran Bretanya no hagi pogut trobar en les respostes de França i Bèlgica els elements suficients per a transmetre a Alemanya una resposta aliada conjunta, a la qual cosa Anglaterra hauria concedit una molt alta importància. — Havas.

Locaut acabat

Estocolm, 2. — El locaut declarat el dia 29 de gener pel Sindicat Patronal metallúrgic, el qual afectava a 65.000 obrers, ha acabat amb concessions mútues entre els sindicats obrer i patronal.

El treball s'haurà reprès totalment el dia 6 de l'actual. — Havas.

Mussolini, ciutadà napolità

Roma, 2. — El Consell municipal de Nàpols ha nomenat per unanimitat, ciutadà honorari al president del Consell, senyor Mussolini.

Aquesta proclamació fou acompanyada amb aclamacions entusiastes.

El dit nomenament significa, en realitat, la plena adhesió de la Itàlia meridional i un testimoni d'agraïment envers la tasca desenvolupada pel Govern feixista. — Havas.

Els metal·lúrgics del Ruhr

Duisburg, 2. — Els obrers metal·lúrgics de diversos establiments, estan celebrant manifestacions en demanda de que els jornals els siguin abonats cada tres dies, i que a més se'ls concedeixi tres milions de marcs d'indemnització suplementària.

Els directores dels establiments han acordat concedir-los un anticip immediat. — Havas.

Emprèstit alemany

Berlin, 2. — Una nota oficial anuncia l'emissió d'un emprèstit de 500 milions de marcs or, amortitzable en dotze anys i exempt de tot impost, quedant garantitzat el capital i els interessos per tota l'economia alemanya.

Els títols seran d'un dòlar fins mil dòlars.

La subscripció s'obrirà el dia 15 d'aquest mes. — Havas.

La «Petita entente»

Sinai, 2. — Han acabat les conferències que s'estaven celebrant en aquesta ciutat entre els ministres de Negocis Estrangers de Sèrbia, Romania i Txecoslovàquia.

Els senyors Benes, Duka i Nintchich, han arribat a complet i definitiu acord respecte a l'assumpte de l'emprèstit hongarès.

Tocant a la política general de la Petita Entente, i especialment a la política amb Alemanya, han acordat que la Petita Entesa emmoulli la seva acció a la de les grans potències aliades. — Havas.

Anglaterra i França

Londres, 2. — Els diaris publiquen una informació dient que la majoria dels ministres han arribat ja a la conclusió que no tenia utilitat pràctica el continuar els canvis de notes amb França sobre la qüestió de les reparacions.

Creuen així mateix que seria convenient donar publicitat a l'última nota anglesa. — Havas.

Londres, 2. — Cambra dels Comuns.

Contestant al «leader» laborista senyor Ramsay MacDonald qui sol·licitava del Govern la publicació dels documents relatius a les negociacions empreses per a la qüestió de les reparacions, el cap del Govern senyor Stanley Baldwin manifestà que era impossible accedir al seu prec publicant-los demà, donada la quantitat que n'hi ha. Entén, demés, el senyor Baldwin que no és possible fer-los públics sense que els aliats donin el permís. — Havas.

Londres, 2. — Després de celebrar

una llarga discussió sobre les respostes dels Govern francès i belga a la nota britànica sobre reparacions, el Consell de ministres adoptà ahir la decisió de fer avui a la Cambra dels Comuns i a la dels Lords, importants declaracions relatives a la política seguida per la Gran Bretanya sobre aquestes qüestions. — Havas.

Declaracions del Govern anglès

Londres, 2. — El ministre de Negocis estrangers Lord Curzon ha fet davant la Cambra dels Lords les següents declaracions, que són idèntiques a les que a la mateixa hora feia a la Cambra dels Comuns el primer ministre senyor Baldwin.

El govern britànic opina que ni la contestació de França ni la de Bèlgica ofereixen cap perspectiva clara i precisa per al prompte arranjanament de la situació al Ruhr o per a l'obertura d'una discussió sobre les reparacions.

El govern anglès, reconeixent que els interessos dels aliats estan íntimament lligats amb els d'Anglaterra, amé amb fermesa la seva opinió que és impossible eludir el problema actualment plantejat.

En aquestes condicions, el govern britànic ha decidit publicar el més aviat possible els documents que van exposats el seu propi criteri i els esforços que ha realitzat; invita, doncs, als aliats a consentir en la publicació d'aquestes notes i declaracions, publicació que considerava necessària per tal d'explicar la situació en conjunt i estima que ajudarà en molt per a assabentar i convèncer al món de la imperiosa necessitat d'una prompta acció comú.

Lord Curzon fa a continuació història de les darreres negociacions, afegint:

El projecte anglès de contesta a les proposicions d'Alemanya opinava que si bé no ha de fer-se res que resulti en contradicció amb el tractat de Versalles, es necessari, no obstant, treure'n tot el partit possible d'un estudi de les facultats de pagament d'Alemanya que dessin ferits imparcialment en cooperació amb la comissió de Reparacions.

Fa observar que el valor econòmic de les garanties ofertes pel Reich ha de dependre, entre altres coses, de l'estabilització del marc i de l'equilibri del Pressupost d'Alemanya.

Afegia també la contesta anglesa que cap garantia resultaria eficaç, si no s'establís en forma un control internacional sobre l'administració financiera d'Alemanya, aconsellant al govern alemany que cessés immediatament en la resistència passiva.

En el que es refereix a la carta amb la qual acompanyava el govern anglès aquest projecte de contesta, afegí Lord Curzon, s'insistia en què s'entaulés un discussió interaliada per mitjà d'una conferència o com fos, amb objecte d'elaborar un pla complet, general i definitiu per a la solució de les reparacions.

Després de recordar el ministre que Itàlia estava conforme pel general amb el criteri i les proposicions d'Anglaterra, insistí dient que el govern anglès aprecia en tot el seu valor el caràcter amistós que revesteixen les proposicions de França i Bèlgica, tant en el que es refereix a la lletra com al seu esperit.

Es plany el Govern anglès no haver-hi trobat cap element que pugui servir de base per a una resposta comú dels aliats.

Després de fer referència a determinades negociacions portades a cap recentment, diu el ministre:

La situació era d'innegable gravetat i el Govern de Londres feu constants esforços per a arribar a una solució relativa a la seguretat de França.

Aquesta qüestió fou abordada en converses particulars, sostingudes amb l'ambaixador de França en aquesta capital, comte de Saint-Aulaire.

El Govern britànic havia declarat que si li semblava bé al Govern francès, estava disposat a abordar la qüestió de la seguretat de França, però una declaració clara i terminant del Govern de París, ens feu saber que aquesta qüestió no tenia cap relació amb la situació actual, i que el Govern francès desitjava que no es plantejés per ara tal assumpte.

Doncs bé, França no aconseguí al Ruhr cap reparació, sinó que pel contrari, totes les probabilitats d'ob-

tenir una reparació van desvanecent-se i desapareguent.

Semblant estat de coses, no sols afecta a França i Bèlgica, sinó també als altres països.

Aquesta qüestió afecta a tots els aliats i és, a més d'Europa, una qüestió internacional, que no pot dependre dels actes de dues nacions isolades.

L'interès del nostre país, la indústria del qual resulta perjudicada, ens imposa l'obligació de no deixar que França i Bèlgica realitzin la política que vulguin.

El nostre dret a intervenir descansa en aquest fet, o sigui, que a nosaltres també se'ns deuen reparacions i descansa també en els drets que ens assisteixen respecte al reembors dels deutes interaliats.

Veiem ara Alemanya ésser en una situació que destrueix tota possibilitat de resorgiment econòmic.

La situació del Ruhr té en el nostre país repercussions que abarquen gairebé totes les indústries, per al major perjudici d'unes i altres. Per això és que considerem un deure nostre intervenir en aquest assumpte en nom i pel suprem interès d'Anglaterra.

Es diu que la decisió de França és infrangible; Anglaterra no pot, no obstant, romandre inactiva.

No podem retirar-nos de la Comissió de Reparacions ni tampoc retirar les nostres tropes dels territoris d'Alemanya que ocupen.

Confirmant el Tractat de Versalles, ens és grat vetllar pel compliment de l'esmentat Tractat.

Lord Curzon termina dient:

«No puc admetre ni per un moment tan sols que malgrat el fracàs de la política britànica en el referent a la unitat del front aliat, s'hagin desvanecut totes les possibilitats d'èxit per a l'esdevenidor. — Havas.

Londres, 2. — El primer ministre senyor Baldwin, després de fer una declaració oficial referent a les reparacions, el text de la qual es coneix ja per despatxos anteriors referents al discurs de Lord Curzon, i contestant a diversos oradors, fa en síntesi les següents manifestacions:

L'ocupació del Ruhr comença a influir perjudicialment en els assumptes comercials de tot el món.

No volem fer res per a enotjar Alemanya en la seva resistència passiva, però s'imposa un prompte arranjanament de la situació, ja que no pot saber ningú el que passaria si arribés a enfonsar-se Alemanya.

Per aquest motiu és pel qual el Govern anglès segueix realitzant esforços, sense perdre encara l'esperança de veure'ls coronats per l'èxit, perquè es realitzi entre els aliats una unitat de front i de criteri.

D'arribar-se a aquest acord, és cert que veurem en el pèrenir orgullir-se davant nosaltres una Alemanya de sobrada força industrial, una Alemanya que, per tant, ens farà gran competència, però és necessari escollir entre una Alemanya arruïnada i una Alemanya pròspera, però amb capacitat per a omplir amb les reparacions.

Es així mateix necessari que Rússia, veïna d'Alemanya, arribi a estar també en una bona situació financiera; és, doncs, una societat financiera el que procurem. No es tracta tan sols de l'estabilitat financiera en el centre d'Europa, sinó que volem aconseguir que Alemanya ens pagui el que ens deu i per això volem una solució completa i definitiva.

Si per casualitat es produís una crisi en nostres relacions amb França, crisis que prego a Déu que no passi, no vacil·laríem en convocar al Parlament.

Hem obrat sempre en la creença que els aliats que ocupen el Ruhr procuren tan sols assegurar el pagament de les reparacions que se'ls deuen, i no vol creure de cap manera, que abriguin altres intencions. — Havas.

Publicació de les notes dels aliats

París, 2. — L'Agència Havas diu el següent:

«Estem en condicions d'anunciar que el Govern francès atindrà la demanda que li fes Anglaterra en ordre a la publicació dels documents recentment canviats entre els aliats, i que a més publicarà pel seu compte les notes franceses tan aviat com li hagin donat la seva aquiescència per a fer-ho als altres aliats. — Havas.

La situació al Ruhr

Dusseldorf, 2. — La situació, en el que es refereix al proveïment dels articles alimenticis, millora lleugerament.

A Oberhausen prop de cinc mil vaguistes de la Gotchoffnongshutte intentaren saquejar els magatzems e queviures, produint-se una col·lisió amb la policia, la qual disparà les armes, resultant tres morts i tres ferits dels vaguistes.

L'ordre ha quedat restablert. — Havas.

El procés per l'afer del Banc de Xina

París, 2. — Ha acabat, davant d'aquesta Audiència, la vista de la causa instruída amb motiu de l'assumppte del Banc Industrial de Xina.

El senador senyor Andres Berthelot ha estat condemnat al pagament de tres mil francs de multa.

El senyor Pernot ha estat condemnat a sis mesos e presó efectiva i al pagament de trenta mil francs.

Altres tres inculcats en aquest assumpte han estat condemnats al pagament de trescents francs de multa i per últim altres tres han estat absolts. — Havas.

Una opinió sobre les reparacions

Londres, 2. — Cambra dels Comuns.

— L'Excanciller de l'Echiquier Sir Robert Horne declara que el marasma econòmic pel qual està travessant Anglaterra, és a Alemanya a qui principalment es deu, puix aquesta nació ha vingut sostenint-se a expenses dels aliats i com un paràsit d'aquests, eludint el pagament del seu deute, però rorganitzant per complet les seves operacions industrials.

Si arribés Alemanya a fugir del pagament de les reparacions, la seva posició i situació econòmica passaria a ésser més forta que abans de la guerra fòra, doncs, una gran imprevisió concedir-li una moratòria dilatada.

Acabà el seu discurs insistint també sobre l'increment industrial de França. — Havas.

Jordanski a Roma

Roma, 2. — Ha arribat a aquesta capital el nou representant comercial de Rússia, senyor Jordanski. — Havas.

Festes Majors

A SANT ESTEVE DE PALAUTORDERA

El pintoresc poble de Sant Esteve de Palautordera situat en les estribacions del Montseny, celebra la seva festa major els dies 3, 4 i 5 del present mes.

La colònia barcelonina que disfruta del veraneig en aquesta localitat en combinació amb els habitants de la població ha organitzat extraordinàries festes per a aquest any, entre les quals s'ha d'esmentar balls en un formós envelat, sardanes a la plaça i funcions teatrals a càrrec dels principals artistes del teatre Romea, de Barcelona, sota la direcció del reputat primer actor senyor Aymenrich, essent d'esperar un franc èxit per a totes les esmentades iniciatives.

Bisbat

— Ha estat visitat el senyor rector de la parròquia de Sant Joan Baptista de Reus, doctor Facund Bonet.

— El darrer número del Butlletí Oficial Eclesiàstic del bisbat de Lleida publica el següent sumari:

«Carta Encíclica de Sa Santedat sobre el centenari de la canonització de Sant Tomàs d'Aquino. — «Motu proprio» sobre ensenyament del Catecisme. — Circular de S. E. I. sobre Jubileu de la Porciúncula. — Seminari Conciliar: edicte sobre beca vacant. — Exercicis espirituals. — Capta del «Dia de la Premsa Catòlica».

— Ha tornat de Sant Hilari Sacalm el doctor don Salvador Carreras, secretari cancellari d'aquest bisbat, havent-se encarregat dels assumptes del seu despatx.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Divendres, 3 d'agost de 1923

La nostra pagesia

La manifestació de Falset

UN clam d'angoixa, un clam esgarriat aixeca la nostra pagesia, la gran munió dels catalans que viuen del conreu de la vinya.

El vi no val cap diner. El preu que obté el vi no compensa les despeses del conreu. I la crisi fa mesos i mesos i anys que dura. I els Governos de l'Estat són insensibles a aquest dolor.

Hem de considerar com a propi de tots nosaltres aquest flagell; hem de considerar que afecta i interessa tot Catalunya, aquesta crisi.

Ha estat molt estesa entre nosaltres una creença errònia: que Catalunya era un poble predominantment industrial. I Catalunya és també essencialment agrícola.

De les estadístiques oficials resulta que Catalunya és la primera «regió», a Espanya, quant a vi i quant a productes d'horta, i la segona quant a oli i quant a fruites d'arbre.

Per això tot el que interessa i afecta als nostres agricultors, als nostres pagesos, ho hem de considerar, no com a cosa d'una classe o un estament determinats, sinó com a cosa d'essència per a tota la Pàtria. La ruïna de la nostra agricultura, si vingues — que Déu nos en guard! — seria la ruïna de Catalunya.

I ens ha d'inspirar un interès viu l'agricultura catalana, no sols per constituir una de les majors fonts de riquesa, sinó per la consideració i estima que devem a la classe pagesa, que és el centre de les virtuts morals i patriòtiques, que és la principal defensa dels pobles i de les races.

El gran bisbe català Dr. Torras i Bages hi dedicà una de les seves Pastors, encara per ningú igualades, que titulà «La Pagesia Cristiana», monument perennal de sabiduria, amara da tota d'amor a la classe pagesa, «la base social, l'ossada de tot el país».

En ella estudià tots aquests problemes que afecten als propietaris i als parcers i als jornalers de la terra, fent veure com han d'interessar a tothom, lligats com estan als grans problemes generals del país, havent-n'hi prou, per a comprendre-ho, amb considerar com afecta la constitució familiar i territorial de les cases de pagès a la constitució i al dret i fins a tot l'equilibri de la Nació.

Per això, repetim, aquest dolor que avui sent la nostra pagesia ha de sentir-lo com a propi tot Catalunya. I tots els homes representatius de la nostra terra han de posar llur esforç al servei de la causa per la qual propugnen els nostres agricultors.

A la Plaça de la Quartera, de la catalaníssima vila de Falset, es reuniran el dia 5 d'aquest mes, en aplec grandios, en manifestació imponent, els més directament interessats en aquest afer i faran sentir llur veu. Nosaltres ens disposem a oir-la i recollir-la i a trametre-la, aquesta veu; nosaltres avui ja, per endavant, diem a tots els catalans: Vosaltres, els que no podreu ser a Falset el dia 5, sigueu-hi presents en esperit i deixeu aquell dia de pensar en els vostres afers, durant un moment, i dediqueu-lo a pensar en aquells germans vostres que lluiten per salvar la nostra principal riquesa del gran perill que l'amenaça; prepareu-vos tots, fins els que no teniu res de pagesos, a cooperar a la campanya empresa i a ajudar-hi, des d'on signi necessari, perquè els interessos que estan en perill afecten tot Catalunya.

Polítiques

VISITA A EN DELCLOS

L'Agrupació nacionalista «Els Montserratins» visitarà diumenge vinent En Joaquim Delclos, empresonat a la Model per la Llei de Jurisdiccions.

Lloc de reunió: Plaça de Catalunya, davant l'estació de Sarrià, a les vuit del matí.

EN JOAN BARATA

A Terrassa, després de llarga malaltia, ha mort el fabricant En Joan Barata i Quintana, estimadíssim en aquella ciutat i a Barcelona, on s'havia guanyat innombrables simpaties.

El finat havia estat alcalde de la seva ciutat nadiua i diputat de la Mancomunitat i havia exercit diferents càrrecs en societats econòmiques i benèfiques.

Trametem a la seva família l'expressió sentidíssima del nostre condol.

A. C. S.

CONFERENCIA

Demà dissabte, dia 4, a les deu de la vetlla, en l'estatge de la Joventut Nacionalista «La Falç», (Salmeron, 56, principal), En J. Grant i Sala donarà una interessant conferència, desentrellant el tema «El nacionalisme i l'obra de la Protectora».

Encara que aquesta conferència és pública, es prega especialment l'assistència dels socis de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Necrològica

Ha estat sentida a Barcelona la mort del conegut editor En Miquel Seguí.

El finat, regentant la seva casa comercial havia donat a la mateixa una ampenta que la fela respectuosa a Catalunya i a fora.

D. E. P. i rebí la seva família el nostre condol.

AL DIA

(Cròniques d'estiu)

El borinot

Cada nit, a l'encendre el fanal del jardí, que l'espai illumina, compareix, amantent, puntual, negre i lleig borinot infernal que envesteix el fanal i rondina.

Mala bèstia de mala ferum que rebots al tocar la bombina, és amor o bé és odi a la llum aquesta ansia de llum que et consum, et rebutja i t'atrau i amoïna?

Véns d'un cau de les bruixes amor? és l'infern qui et guardava en sa sina? et rebutja, de dia, la flor? és un pobre perdut pecador condemnat per justícia divina?

No: jo crec—guardi'm Déu de pecar si ma pensa qui ets no endevina— que ets un mal esperit... castella que la llum d'un jardí català t'emverina!

POL

Molins de Rei

Les Idees i les Imatges

EL PANTEISME

I ELS BANYES DE SOL

Talment dos broncs florentins de la bona època — esvelts, bruniíssims i lluints — havem vist, avui, dos bordegassos, ajeputs de sobines, a ple sol roent, en el sorral clar, al trencall de l'ona blava festonada d'escumes lleus.

Per bé que no siguem d'una edat massa madura i que l'aigua no ens faci massa aprehensió — assats bruns i colrats i agils encara — davant aquesta patella adolescent evocuem, amb certa melangia, la nostra vida d'uns anys endarrerada, més directa, més espontània, més animal, d'artem, en el simpàtic i bell sentit pindàric o whitmanian del mot.

Fa alguns anys, a tot temps i estació, estesos com un llargardax per les franges d'astalt o per les sorres del «Club de Natació Barcelona» preniem el sol entusiàsticament i sistemàticament.

El nostre cos, el nostre rostre, es pigmentaren a l'extrem. Algunes antigues conèixences, en topar-nos, a penes ens remembraven. Havíem esdevingut els representants aparents de la més pura raça etiòpia.

La nostra rialla, per contrast, d'una blancor radiant, produïa, sobretot entre determinats elements fementins, fàcilment impressionables — sigui alzó del sense veurem-nos en gens ni mica — un efecte extraordinari.

Un preuat i erudit amic nostre ens dedicà, per aquells temps, un dels seus llibres amb una dedicatòria calligramàtica on es parlava d'esperit inquiet, d'ulls blancs, de silueta negra, de llenguatge gallicà, d'art nova, d'idees velles... què se jo?

Decididament, quan en aquella època no ens declaràvem panteistes — (oh! benivolgué F. Presas!) — ve podem tenir la ferma absoluta que el nostre esperit no hi és predisposat.

JOSEP MARIA JUNOY

Dietari històric

3 d'agost de 1470

ENTRE A BARCELONA JOAN DE CALABRIA, PRINCEP PRIMOGENIT

La rebel·lió contra Joan II, feu que l'actuació reial de Renat d'Anjou, que no es mogué de la Provença, la portés el seu fill primogenit, Joan, duc de Calàbria.

A la seva activitat es degué una ofensiva contra el rei declarat enemic de la terra, i com a després dels com-

Butlletí internacional

2 d'agost de 1923

LA CRISI DE L'ENTESA

La crisi europea entra ara en una fase decisiva. Les notícies que arriben de Londres confirmen que la majoria dels ministres del gabinet britànic creu en continuar les negociacions amb França. No veuen possibilitat d'arribament entre el punt de vista francès i el punt de vista britànic en la de les reparacions. I opinen que cal publicar el memorandum anglès als aliats, encara secret. Contestant, però, al cabdill treballista Ramsay MacDonald, ha dit Mr. Stanley Baldwin a la Cambra dels Comuns que aquests documents no poden ésser publicats sense el permís de les potències interessades. La premsa britànica demana també la publicació de les notes canviades entre els aliats, i és evident que el govern britànic no podrà resistir gaire temps aquesta exigència de l'opinió del seu poble.

Mentre Itàlia adopta una actitud molt reservada i els Estats Units inicien les negociacions per a pactar un tractat de comerç amb Alemanya, França espera serenament les declaracions que avui farà Mr. Stanley Baldwin a la Cambra dels Comuns i Lord Curzon a la Cambra dels Lords. En aquestes declaracions, segons tots els indicis, el govern anglès anunciarà que, fracassades les gestions per aconseguir un acord entre els aliats, la Gran Bretanya contestarà directament a Alemanya.

La decisió d'Anglaterra tindrà l'avantatge d'aclarir la situació i de finir les actituds respectives dels quatre aliats europeus.

Anglaterra insisteix a considerar la nota alemanya del 7 de juny com a base de negociacions per a l'arranjament definitiu de l'air i les reparacions i la reconstitució econòmica d'Europa, que considera inajornable.

Itàlia creu que els afers de les reparacions i dels deutes interaliats són inseparables en llur resolució com ho foren en llur gènesi.

Bèlgica opina que, abans d'iniciar els aliats negociacions amb Alemanya, cal que cessi la resistència passiva i que l'evacuació del Ruhr resti condicionada al pagament de les reparacions. Accepta, però, que una comissió imparcial de tècnics estudiï la capacitat de pagament d'Alemanya.

La conseqüència més interessant de la decisió britànica serà la de la finició de l'actitud ulterior dels aliats. Si Anglaterra inicia negociacions directes amb Alemanya, s'hi adheriran Itàlia, Bèlgica i França. Sembla que Mr. Stanley Baldwin deixarà la porta oberta als aliats que vulguin adherir-se. El mateix cap del govern britànic ha indicat, clarament i públicament, a la Cambra dels Comuns, que comptava amb l'adhesió d'Itàlia. La conducta de Bèlgica, que ha volgut contestar pel seu compte el memorandum anglès, serà segurament revisada si s'esdevé la ruptura de l'entesa franco-britànica, ruptura que sembla altrament inevitable.

Quina serà l'actitud ulterior de França? Aquest és un punt interessantíssim. França ha mantingut la seva tesi fins a darrera hora, sempre, però, dintre de la hipòtesi del manteniment de l'Entesa. Si el govern de Londres adopta una actitud definitiva, equivalent a la caducitat de l'Entesa, què farà França? Intentarà encara conservar l'aliança amb Anglaterra? O renunciarà definitivament a l'entesa amb el govern de Londres i cercarà una fórmula d'intel·ligència amb Alemanya?

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Associació Teatre dels Poetes

S'està portant a terme els treballs preparatoris per a constituir l'Associació Teatre dels Poetes, que començarà d'actuar des de la propera temporada d'hivern en un dels primers teatres de Barcelona.

Aquesta Associació donarà un espectacle mensual i estarà formada per Socis de diferents categories i anirà regida per una junta composta per En Ferran i Mayoral, En Josep Lleonart, Ignasi Foix i Torres, En Puig i Ferrat i altres personalitats del món i de les lletres, els noms dels quals no poden encara fer-se públics. La direcció general dels espectacles anirà a càrrec d'En J. Massó i Ventós.

Aquests espectacles s'inauguraran amb la tragèdia de Maeterlinck «Pèlles i Melisenda». De Shakespeare s'entrenaran «El marxant de Venècia», traducció d'En Morera i Galícia i «La Tempestat», d'En Ferran i Mayoral. Es representaran, demés, «Torquato Tasso», de Goethe, traducció d'En Josep Lleonart i les escenes del «Faust» anys ha no representades. «La Margarideta», versió d'En Joan Maragall. Es posaran en escena també «Welf, castellà d'Osborn», de Victor Hugo, «L'Assumpció d'Annele Matern», de Hauptmann, el diàleg d'En Puig i Ferrat «Balauet i Morenet», i la tragèdia històrica en quatre cants d'En J. Massó Ventós «La perfecta amor».

S'està treballant actualment en la confecció dels Estatuts pels quals ha de regir-se l'Associació Teatre dels Poetes i molt aviat es farà públic el lloc que es designarà per la inscripció de Socis.

ESPIGOLAIRE

El coneixement de Catalunya

Esguardem amb un gran interès les taques d'aquesta Comissió d'Educació General de la nostra Mancomunitat. És cosa certa que tota obra de difusió de la cultura entre la nostra gent és molt necessària, però diríem que a través de les coses que es fan amb bon delit, per a millorar espíritualment la terra, s'endeuina una certa vaguetat d'actuació que no és del tot bona.

Potser en aquesta obra de l'Educació General de Catalunya hi manca, per a ésser adreçada convenientment, el coneixement, per part dels educadors, de ço que Catalunya és, de ço que són les gentes de nostres contrades, de ço que constitueix la base de la seva vida material i moral; dels problemes, en fi, que solament poden plantejar-se i intentar resoldre tenint complet un estudi, a fer encara, de la nostra geografia humana.

El nostre poble ens és mal conegut, i sovint prenem les lluitores escarnides d'unes conferències culturals, que generalment es donen en els nius més civils i més nacionalistes, per un efectiu resplendor espiritual de tota la terra catalana. Ens somorim la sala d'un casino vil·latà, plena de gent escoltant els nostres oradors, i oblidem que en moltes bandes la llavor de la paraula no pot fructificar, perquè la terra no és prou encreuada; i que no podem contrariar, si no tenim un exacte coneixement de les seves condicions.

En l'obra de la restauració de Catalunya, com és lògic, ens hem donat compte, primer, que «som», però ens hem oblidat, després, de saber «com som». Hem nacionalitzat una gran part del país, i arreu, des de les primeres propagandes nacionalistes, hem observat l'existència d'un catalanisme latent, que ha donat a Catalunya, en general, una veritable consciència catalanista. Hem donat a aquest catalanisme positiu objectius polítics concrets, i hem fet actuar en les lluites electorals, que sovint limiten el punt de vista de l'acció als termes de les circumstàncies locals, i a través de Catalunya hem arribat en els homes catalans unes vagues característiques morals: el sentit pràctic, la ironia, la llenguatge, i una positiva dificultat, per a les coses espirituals, de les quals la gent de Catalunya ha viscut allunyada secularment.

Examinem, però, l'extensió d'aquesta acció de propaganda nacionalista, i descomptem la que s'ha fet en vistes a resultats electorals: si constatem darrunt la carta geogràfica l'espai que ella ha agafat, veurem grans clapes encara verges de la saludable paraula; de manera, que ni des d'aquest punt de vista de la propaganda netament política, hem arribat a recórrer una meitat de la nostra àrea territorial, i encara aquesta part del país, si seguim esguardant la carta geogràfica, veurem que és travessada, pel mig, per les línies de ferrocarril. Les rutes escasses de la muntanya, les riberes dels rius pirineus, però on serpegen els corriols de difícil accés, les hem mal seguídes. Podem dir, de cara als resultats grans de la nostra actuació catalanitzadora i cultural, que allí on s'actua el pas de les rodes, acaba ella, de manera que pot deduir-se d'això la conclusió, poc decorativa, que en general els nostres apòstols no van a peu.

Hi ha, doncs, una part del país somorida per l'ideal patriòtic, i en la qual, per reflex de l'acció política, cultural de la Mancomunitat, la vida de les corporacions ha pres un cert aire vingut amb ella. Les biblioteques populars, algunes escoles, les mateixes instal·lacions telefòniques, l'acció irradiadora del Consell de Pedagogia, etc., han donat un cert to a la vida local, les unes i han acompanyat les inclinacions espirituals dels nius d'homes seleccionats que viuen en aquests indrets, les altres. En altra gran part del país, on els mitjans econòmics no han fet possible encara l'extensió d'aquestes millores, es viu com es vivia fa cinquanta anys, així des del punt de vista del pensament polític, com des del punt de vista de les millores d'ordre moral. En uns i altres indrets, però, hi ha una bones, fora naturalment de les seleccions, que no sabem com són, que no sabem en quina esfera moral es mouen, que no sabem quina és, en un mot, la seva mitja complexió humana.

El coneixement de la gent catalana és indispensable a tota obra d'educació que es plantegi, tant si es tracta d'educació general d'avui, com l'es-

cola primària de demà, o l'escola tècnica d'un altre dia, i certament, aquesta tasca de coneixença, aquesta recopilació de dades de la nostra Geografia humana que és essencialment una obra de govern, a ningú escaparia tant com a la Comissió d'Educació General de la nostra Mancomunitat.

Tot un extens questionari sobre els nostres ulls en plantejar la possibilitat d'aquesta gran obra de preparació. Començant per les dades relatives a l'existència material, fins les més íntimes del coneixement de l'ànima del tipus; des de les condicions de la vida física a la intimitat de la vida moral, ens cal aprendre molt abans de saber com són els catalans, ens cal aprendre molt si volem tenir, darrunt les realitats que han fet i se segueixen fent l'ànima i el ser del nostre poble, el domini precís per a destruir, combatre o enrobustir les causes que el produïren.

Trobarem en el cor de les nostres viles, com en l'alta quietud del llogaret muntanyós, les passions humanes que van fent el seu fet, sense altra contenció ni altre estímul que l'acció benefactora i única de l'Església, afeblida encara per la ignorància, que és camp aposta per a les doctrines dissolventes. Trobarem els viciats aferrats al pit de la brava gent pagesa; l'avariçia que escurça el fruit dels guanyys, el joc que acarona l'ambició. Trobarem els set pecats capitals, com a les ciutats, però sense la compensació social de les obres de l'espèrit que la ciutat practica.

I ens cal veure'ls de prop. Ens cal conèixer de prop el dinamisme de les nostres ànimes; que el seu camí és a la llarga el camí de Catalunya. Ens cal saber els homes com viuen, de què viuen, de quins mals pateixen i de quins mals moren. Ens cal saber com treballen, en què treballen, quins guanyys tenen i que fan dels diners. Ens cal saber com reposen, on reposen, quins són els seus jocs i quines les seves diversions i els seus plaers. Ens cal saber, en fi, en quins motllos es formen els futurs catalans de totes bandes, i que podem fer d'ells en l'esdevenidor. Aleshores, aleshores, quan sabrem tot això podrem dir que estarem preparats per a realitzar una obra veritable d'educació nacional.

Per això cal que els nostres educadors es facin, abans de seguir l'acció indecisa d'ara, unes quantes preguntes greus, i ara mateix, en aquest temps dels pastures, interroguin la muntanya i vegin si la vila dels pastors, en aquelles soledats dels nostres planells alts, respon al quadro que la nostra educació literària ens permetria d'imaginar. És que la intervenció directa que en altres bandes ha tingut el poder públic en l'aspecte moral de la vida dels pastors solitaris, no seria necessària potser a Catalunya? Estem segurs que en les llargues mesades d'hivern la inacció absoluta dels muntanyesos arruïts vora el foc no conduïx a perjudicis morals dignes d'anotar-se? És que aquestes indústries que ocupen l'hivern als muntanyesos de la Suïssa i de la Savoia, com són els teixits de llana i la talla de fusta, no caldria fomentar-les aquí? És que pot consentir-se que a muntanya la tarda del diumenge es passi silenciosa davant d'un got de vi, a l'entorn d'una taula greixosa d'hostal? És que no cal combatre el flagell del joc que assola les comarques més riques de la terra i desfa les cases més poderoses? És que no cal veure on són els mals per a combatre'ls i donar a cada nucli de vida el mitjà substitutiu d'una distracció honesta i agradosa, d'un treball aposta que no privi del flagell de l'ociositat?

Aprenem, aprenem a saber com són els catalans, que fan els catalans, com viuen els catalans. Aprofitem les hores mortes dels catalans per a fer-los millors, i pensem que ara no és l'hora de la conferència i del discurs, sinó de l'hora greu i solemne de l'estudi de la nostra realitat. L'hora de la «Missió» que, ben capacitada de la seva tasca, recorre el país de dalt a baix, i observa a la ciutat i a la vila i al llogaret i a la casa, la vida de les gentes, i anota i informa els qui governen i aconsella els mètodes a implantar. Car així com als nostres enginyers els calen ben precisades les dades topogràfiques del terreny per a traçar les carreteres, a nosaltres ens calen les dades de la topografia moral, per a traçar els camins de l'espèrit que ha de salvar-nos.

FLAMA.

Causas i conseqüències

Quan un hom contempla l'aferrissament de les lluites socials, i com, sota el pes de la càrrega inútil de simplismes radicals i denostacions atòs que s'exacerben, escurixen la riquesa comuna de patrons i d'obrers i ven com de les violències provinents de les atzagades d'aquella lluita en trontolla la Patria mateixa tantament que si és la volgués occir, un non rememora les pàgines documentades, plenes de bon sentit, que En Prat de la Riba ens transmeté en la seva obra, mestra de l'alfonsa jurídica i legislació social, intitulada «Llei Jurídica de la Indústria», editada abans d'entrar en el present segle i que, d'haver-la llegida així els patrons com els obrers catalans segurament haurien seguit altres camins per a resoldre llurs naturals diferències i avui no ens trobaríem en la present situació de lluites sense treva.

En Prat de la Riba fa més de 25 anys que s'avantaça ja a preveure els esdeveniments presents. Ell va obrir aquestes organitzacions obreres que a la fi en veritat semblen encallar més bé en organitzacions sense altre objecte que atiar la guerra social. Ell, entre altres moltes coses interessants, ens parla del gremi com d'una unitat superior en la qual han de conviure patrons i obrers. I afegeix: «Un gremi de patrons, un altre gremi d'obrers són fets patològics reveladors d'una fonda descomposició social. La unitat i integritat del gremi mai no ha de trencar-se. Mes, unió i combinació no vol significar confusió. Abans el contrari: sempre les formacions orgàniques produeixen una unitat, en el fons de la qual es manifesta i tradueix la varietat dels elements que la componen. Lo mateix ha de succeir en la constitució dels gremis. No és incompatible la seva unitat amb una estructura interna en la qual es tinguin en compte els diferents graus d'afinitat que tinguin entre ells els elements que l'integren».

Per aquest motiu, avui, quan sentim parlar apassionadament de sindicats obrers i d'estaments exclusivament patronals, una història sense límit ens envolta; pensem en aquelles paraules d'En Prat «un gremi de patrons, un altre gremi d'obrers són fets patològics reveladors d'una fonda descomposició social»; pensem que en veritat per haver seguit el camí que s'ha seguit, ben diferents per cert dels que el bon sentit assenyalava, avui podem constatar que ens trobem en mig d'una fonda descomposició social, degut molt principalment a que han cregut erradament, obrers i patrons, que la satisfacció i major guany de les seves activitats es trobava en la seva màxima cohesió prescindint dels altres estaments, sense dar-se compte que uns i altres són engranages d'una única, riquesa, parts d'un mateix tot, que separadament no poden ni han de conviure, perquè uns i altres es deuen, més que a la seva particular fortuna, a la riquesa de Catalunya i que servant per la prosperitat de la Patria en definitiva treballen per la seva pròpia i individual prosperitat, com el bon fill que vetlla per la riquesa de la seva mare no fa més que vetllar per al seu esdevenidor que sense pensar-ho li retornarà a les seves mans.

Si procurem els patrons i els obrers posar per sobre de tot el seu esperit de catalans, aquell esperit que en l'avui dona dies de glòria a la nostra terra, veurien que Catalunya ha de representar per tots la suprema causa de les seves activitats; perquè d'una Catalunya pròspera els n'edevindrà graciosament la seva particular prosperitat, que endavant buscarien en les lluites fratricides, ambaixadores inexcusables de l'odi i de la misèria.

FRANCESC VENDRELL.

Les Revistes

CATALANA

El número 147 d'aquesta excel·lent revista literària publica el següent sumari:

Dels nostres llibres, la Direcció: El doctor Symmachus, Narcís Oller; Paisatge d'estiu, Anton Busquets i Punset; Foc als Shakers, Josep Alemany i Borràs; Noblesa de llinatge—Tallents d'espèrit, Baldri Rexach; Plautus, Tercera part, Novella, Josep Calçada i Carbó; Horta lleydatana, Josep Estadella Arnó; Folklore, Gabriel Castella i Raich i Eugeni Flori; Notes d'arxiu, Faust de Dalmasés i de Massot; Xavier Bosch i Josep M. Roca; Revista; Alicia, follet, Josep Pin i Soler.

La Setmana de Lisboa

Un altre raid

Encara no se'n ha esvaït el record de l'extraordinària heroiçtat de la travessia de l'Atlàntic, portant fins els estels, en el daler del «Lusitania», el nom portuguès que brillà novament en una ruta d'epopeia, fins al creuer del Sud, i ja en el camp d'Amadora, vides a les d'ensomni, on sagna la Creu de Crist, esperen, tremants d'impaciència i avides de sol i de triomf, el moment de remuntar-se en el blau, i obrir nous horitzons de meravella, de llum i de bellesa. L'empresa de la volta al món en avió, precisament en què diversos pobles es preparen per a realitzar-la, és quelcom gran, que en omplir-se, ens consagrarà en el domini dels aires.

Després del seu viatge a Madera — el primer fet notable de la moderna aeronàutica a Portugal — Sarmento Beires i Brito Pais, pensaren en la realització d'un «raid» al Brasil, i per a posar en pràctica llur idea, arribaren a fer importants treballs. Aquests nostres de crònica i de llegenda que són Sacadura Cabral i Gago Coutinho, feren la proesa, i els dos oficials de l'aviació militar projectaren el viatge de circumnavegació, repetint per l'aire, el fet de Ferran de Magalhães — fet que no ha estat prou remarcat — el qual tingué una tan gran transcendència històrica i científica, fins al punt de servir a Copèrnic per a establir el seu sistema del moviment dels cossos celestials. Animats pel propòsit dels dos herois del «raid» Lisboa-Rio Janeiro, Sarmento Beires i Brito Pais, no desistiren del seu intent, perquè les condicions tècniques en què sostenen llur «modus faciendi» de dificilíssima prova, són perfectament oposats.

Els il·lustres aviadors feren la Memòria o pla, aportant però com a objectiu immediat, el d'atenyer la nostra possessió de «Macau», sols pel desig que anima llur entusiasme i noblesa d'oficials que saben el que deuen a llur honra, i a la missió que la Patria els confia, de demostrar l'eficiència de l'aviació militar portuguesa, de provar que nosaltres tots, a dia de demà, podem tenir confian-

ça en llur heroisme, en llur coratge, i en llur valer.

En aquesta Memòria hi figura un capítol on s'exposa la possibilitat de prosseguir el viatge fins arribar a Lisboa per la banda exposada, però això sols s'estendria si s'aconseguis un determinat conjunt de circumstàncies. No havent el Govern donat a l'empresa sinó l'ajuda moral, Sarmento Beires i Brito Pais reservaren aquesta cosa, magnífica i admirable; realitzar, per llur compte, el record europeu de distància i de duració a l'aire, volant els 2.200 quilòmetres que separen Portugal de Trípoli. El «Patria» està allí, agulla formidable enyoradissa de l'espai, rebent les reparacions necessàries per les avaries sofertes en les proves, les quals es deuen no a la mala situació dels dipòsits de gasolina i d'oli, la capacitat dels quals són, respectivament, de 1.500 i 108 litres, sinó a un sobtat aterratge.

Molt aviat — més aviat del que pugui suposar-se — el poderós aparell aixecarà el vol per la banda de Vila Nova de les Mil Fontes, i d'allí després de les proves definitives, partirà cap al seu destí de glòria. Els dos pilots, que, per llur gosadia i abnegació patriòtica, formaran en aquesta galeria de «barons il·lustres», la qual constitueix el nostre relleu històric, esperen que després es faci el miracle. Vencuda aquesta gran «etapa», a la qual els dos insignes aviadors volen donar el caràcter de prova militar, hi haurà qui refusi els recursos necessaris per a la terminació del viatge, per a l'anada fins a Macau?

Si l'auxili financer apareix, i si és aportat sense misèria, el vol podrà anar més enllà, pel Pacífic, per l'Atlàntic fins al Tajó—la volta del món en fi.—Aleshores la primera tongada, després de Trípoli, seria Bengazi, seguint el Cairo, Bagdad, Bender-Abass, Karatchi, Delhi, possiblement Calcuta, Anoi i Macau. Continuarien tal volta per Toquio, Alaska, Canadà, Xicago o Buffalo, Terra Nova i Açores, fins a Lisboa.

X.

Homenatge a la memòria d'En Prat de la Riba

A l'Ateneu Democràtic Nacionalista del Poble Nou

Conferència d'En J. Gual Montardit

Davant de selecta i nombrosa concurrència, comença el jove orador nacionalista En Gual Montardit, la seva conferència que bé pot qualificar-se de notabilíssima.

Exposa com En Prat de la Riba plasmar en els seus escrits i en la seva obra de nacionalitat catalana. Comença la seva actuació política, president l'Associació Escolar Catalana, afirmant el fet de la nació catalana.

Estudia amb paràgrafs eloqüentíssims el concepte de patria, essent molt aplaudit.

Analitza com entenen aquest concepte els més eminents sociòlegs.

Passa a estudiar els diversos elements que formen la nacionalitat els primers dels quals han d'ésser: el dret i la llengua, que són l'ànima del poble. També és peculiar de la nacionalitat llurs arts i literatura característiques. I llurs costums, tradició i història, acaben de marcar la fessomia d'una nacionalitat.

Aplica aquestes definicions al cas de Catalunya, cantant a la llengua catalana llances encertades. Després de fer-se respectar la nostra llengua, usada pels eminents autors del nostre classicisme, passa per uns moments crítics, emprant el nostre poble la llengua de l'opressor, vençut novament el seu refforment en el vuitè cènt, iniciat per Aribau i prosseguit esplendorosament pels nostres actuals poetes.

Exposa les característiques del dret català, del qual en foren plasmacions el llibre dels Usatges i el del Consolat de Mar.

Tenim també les nostres institucions i els nostres costums, en defensa de les quals explica la gesta de Fivaller defensant el vèctgal davant de Ferran d'Antequera.

Combat la mal anomenada «Unitat Nacional», glossant i ampliant alguns conceptes de la magistral con-

ferència d'En Vallès i Pujals al Palau de la Música Catalana.

En Prat de la Riba, en crear la Mancomunitat, va donar nova i potent vida a la nostra nacionalitat.

Els atacs continuen contra nosaltres, i per tant, ens hem d'acoblir per prosseguir l'obra iniciada pel seny ordenador de nostra poble, fins aconseguir una Catalunya rica, forta, plena i lliure.

La interessant conferència fou escoltada amb extraordinària atenció, quedant la concurrència veritablement encisada de la tasca del conferenciant, premiant l'auditori a l'orador amb una entusiàstica ovació.

Després de breus paraules de remerciament de N'Emili Dumas, president de la J. N. de l'Ateneu, es donà l'acte per acabat, feliçitant tots els concurrents a En Gual Montardit.

L'estrada presidencial estava molt ben decorada, destacant-se un formós retrat d'En Prat de la Riba.

Les qüestions socials

En llibertat

Han estat posats en llibertat els quatre individus del sindicat que estaven processats per l'agressió contra l'advocat senyor Seseras.

Aquesta disposició del jutge és perquè els dits processats han pogut justificar com passaren el temps el vespre en què es va cometre el crim.

L'assalt del tren del Poble Nou

El jutge que va instruir el sumari per l'assalt del tren del Poble Nou, ha tornat a obrir-lo en virtut de les manifestacions del subjecte que va ésser detingut a Alacant, i que, com ja sap el lector, va dir que havia pres part activa en aquell fet, si bé després se'n va desdir.

LES TERRES CATALANES

VALENCIA

Els Jocs Florals d'enguany

Anit passada se celebrà, al nostre Teatre Principal, la gala festa dels Jocs Florals que anyalment organitza la Societat d'amadors de les glòries valencianes «Lo Rat Penat».

La sala oferia un formós aspecte, exornada de plantes i flors per tot arreu semblava transformada en un jardí, i si afegim a això l'abundor de belles dames, de les més distingides famílies valencianes, es comptarà encara més la gran bellesa del conjunt. A ambdós costats de la cadira d'or, situada al cap de l'estrada, es notava també una brillant representació de la intel·lectualitat valenciana.

Poc després de l'hora anunciada entrà la comitiva al saló, presidida per l'Ajuntament, president honorari de «Lo Rat Penat», juntament amb la Diputació provincial, i sota màximes ambdues corporacions.

Oberta la sessió, el secretari del Jurat donà lectura al veredict relatiu a la Flor Natural, resultant ésser el seu guanyador el mestre En Bernat Ortín Benedito, qui rebé de mans del batlle la simbòlica Flor, entre grans aplaudiments. Diguem de passada que el poeta premiat és un culte mestre, fervent nacionalista, que ha guanyat en anteriors Jocs Florals celebrats als pobles de la «provincia» el mateix gallardó, essent també autor d'un recomanable promptuari de gramàtica valenciana, sense incurrències castellanesques.

El senyor Ortín Benedito descendí de l'estrada acompanyat d'una comissió, adreçant-se a la llotja que ocupava la família del ric exportador de fruites, senyor Planelles, oferint la Rosa a la senyoreta Sagrari Planelles Ferrer.

Temps després, entre notris aplaudiments, el poeta portà la reina del braç, fins a l'estrada, on el batlle li conduí al tren, seguida de la cort d'amor i de la guarda de masers i als acords de la marxa de la ciutat.

El batlle, seguidament, proclamà reina de la festa l'esmentada senyoreta en mig d'una gran ovació. Lluis, la bellíssima senyoreta Planelles, un preciós vestit de pagesa valenciana, valuos i rar exemplar del segle XVII, que pertanyia als avantpassats de la seva família.

Després, el batlle concedí la paraula al president accidental de Lo Rat Penat, doctor Cantó, qui llegí un discurs de salutació i de lloçna per als patriots valencians que fundaren la Societat i instituiren la poètica festa, no sense glossar d'una manera escaient els darrers esdeveniments de la Coronació de la nostra Patrona i de la celebració del III Congrés d'Història de la Corona d'Aragó. Fou molt aplaudit.

Acte seguit el poeta premiat llegí la formosa poesia que li ha valgut la Flor Natural, i el títol de la qual és «Floreal», sentint, en acabar, entusiàstics aplaudiments.

A continuació, pel secretari de la Societat es donà lectura al veredict del Jurat, pujant alguns dels proclamats a l'estrada per a rebre de mans de la Reina el gallardó obtingut, mentre el públic aplaudia en conèixer els noms dels poetes i prosistes lloçjats.

Concedí la paraula al mantenedor doctor En Francesc Moliner, s'alçà aquest a parlar, ostentant les insígnies de diputat provincial.

Fou el seu discurs força florit, estatut de belles imatges i enlairats pensaments, essent la seva ideologia d'un regionalisme remarcablement espanyolista.

El concurs aplaudí sorollosament l'orador en alguns dels seus brillants períodes i en acabar tan eloqüent oració.

Finalment, el batlle En Joan Antal, pronuncià breus paraules a l'honor de la reina i de «Lo Rat Penat», que organitza tan culta i patriòtica festa, tenint paraules d'encoratjament per als autors premiats, als quals aconsellà que no desmai en el creu de la nostra parla.

E. M. F.

València, 31 de juliol de 1923.

GIRONA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

Telegrama de Salutació

El doctor don Agustí Riera ha dirigit al president de la Mancomunitat Catalana senyor Puig i Cadafalch el següent telegrama:

Reelegit president d'aquesta Diputació en pendre possessió del càrrec, m'honoru saludant en Vos el president de Catalunya i reit-vos testimoni de fervorós homenatge, Riera.

El governador i el Jec

Es diu que al «Círculo de Unión Española» es juga als prohibits, que a Sant Hilari comença a córrer a ruleta i que a Caldes de Malavella aviat es farà el mateix.

Altres noves

Ha estat desestimada la sollicitud de permuta de donya Felisa Zanón, mestra d'Ors i donya Carme Batlle, mestra de Llers.

—Ha estat novament destinat al Cadastre l'arquitecte don Joan Roca i Pinet.

—Els veïns del carrer del Carme celebraran festes de barri els dies 4, 5, i 6 del corrent.

Costes de Garraf

SITGES. — Diumenge propassat i amb assistència de la Junta local d'Ensenyament primari van inaugurar-se les exposicions escolars dels treballs executats durant el curs a les escoles que regelen els il·lustrats professors En Francesc Navas i Na Francisca Pons.

Amb tal motiu tingué lloc una simpàtica festa, cantant els alumnes noves cançons rítmiques i recitant poesies catalanes. Els treballs presentats són realment dignes de lloçna, demostrant una aplicació no gens comuna dels deixebles, i una encertada tasca educativa dels mestres.

Seguidament, la Junta va traslladar-se al Col·legi particular de noies, de Nostra Dona del Pilar, que dirigeix la intel·ligent mestressa senyoreta Gonzalo, podent admirar una riquíssima i atractiva exposició de labor que fou justament celebrada per tot hom.

Tant l'alcalde, senyor Planas, com el senyor rector, doctor Montfort, dirigiren sentides paraules de felicitació als escolars, i mestres, per les exposicions presentades, que han estat molt visitades pel veïnat. L'enhorabona a tots.

—Pe la festa major l'Ajuntament, amb la cooperació de l'il·lustre patri cl En Rafael Llop Ferrer, repartirà premis i llibretes noves de la Caixa als alumnes més aplicats.

—Probablement, el dia 11 del corrent mes d'agost, a la Casa de la Vila, al lloc de costum, es començarà a despatxar les cèdules personals d'enguany.

—En aquesta Alcaldia, fa pocs dies s'ha rebut un avís de les respectives ambaixades anunciant que els Reis d'Anglaterra i d'Itàlia s'han dignat acceptar el padrinatge de la benedició de les obres de l'Autodrom de Sitges, que el Rei d'Espanya els va oferir, al qual acte ha promès assistir personalment.

—Aquestes últimes dies el famós jugador de caramboles català, senyor Murtra, ha donat algunes sessions de caramboles en els billars de la Societat Prado i Retir. El senyor Murtra ha donat a conèixer la seva gran facilitat i intel·ligència en el maneig del taco, sabent atraure's les boles com per art de màgia. En el curt temps de tres minuts, seguint les boles al voltant dels reconcs del billar, fa un nombre de cent caramboles. Després, executà algunes caramboles de fantasia, entusiasmant el gran nombre d'espectadors, la major part aficionats al billar.

La Costa

ARGENTONA. — Dintre de poc apareixerà en aquesta població un periòdic mensual, defensor dels interessos locals, el qual portarà per nom «La Veu d'Argentona», i serà escrit en català.

—Ha donat a llum, amb tota felicitat, una xamosa nena l'esposa del metge d'aquesta localitat doctor Vintrol.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Campanya pro viticultura

Arriben noves del Priorat que allí es fa una forta campanya en pro de la viticultura abandonada pels governs i combatuda per gent sense escrúpols.

A Garcia i a Pradell s'han celebrat actes molt concorreguts, combatent-se la ingerència dels alcohols industrials.

El dia 5 es farà un miting a Falset que tindrà molta importància en defensa dels vinyaters. Sabem que hi acudirán diputats de la Mancomunitat i a les Corts d'Espanya, entre ells els senyors Recasens, Gich i Serres.

De futbol

A Constantí s'ha jugat un partit entre el Tarragona i una selecció de l'Espanyol de Barcelona, guanyant el tarragoní per 5 a un.

El Reus Deportiu anirà diumenge a Tortosa per a jugar amb l'Ibèric.

Metge de l'Hospital

Ha pres possessió el nou metge de l'Hospital civil don Rafael Batistini, fervorós amic nostre.

Sport marítim

En les regates d'outriggers a 4 del campionat d'Espanya que es farà a Barcelona representaran a Tarragona els esportistes senyors Dalmau, Alasà, Pinyol i Teixell.

En les proves del campionat atlètic hi prendran part els elements del Club Gimnàstic els senyors Nin, Bru, Llorens, Forcadell i Olivella.

Visita a la Mancomunitat

Demà, aniran a Barcelona per a entrevistar-se amb el president de la Mancomunitat de Catalunya senyor Puig i Cadafalch i tractar d'affers econòmics els senyors Batlle i regidors de Tarragona senyors Gilabert i Segura.

Les clavegueres

L'enginyer alemany senyor Willy Stritker, catedràtic de l'Escola d'Enginyers de Karlsruhe, es troba a Tarragona per a fer un plaol definitiu de les clavegueres de la ciutat.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET. — A pre d'algunes autoritats, romandra oberta fins el propiunt diu minge per l'interès que té, la gran exposició de treballs escolars de l'escola oficial que fa 27 anys dirigeix el digne mestre, natural de la localitat, En Jaume Salvatella Creus; i si bé les d'altres anys mereixeren abundoses enhorabones a tan culte mestre i als aprofitats alumnes, la d'enguany ha sobresortit a totes pel gran nombre d'expositors i a l'èntens pel nombre de treballs aritmètics, geomètrics, gramàtics, calligràfics, de dibuix, pintura, treballs anuals, etc., alguns de gran mèrit.

A les nombroses felicitacions que el senyor Salvatella i sos deixebles han rebut, hi afegim també la nostra i doblement al predilecte mestre, perquè havent d'atendre una excessiva matrícula, no compta encara amb mestre auxiliar.

—Recentment, ha mort el noi Francesc Torregrossa, d'onze anys, fill de nostre volgut amic el doctor Torregrossa, farmacèutic de la localitat, havent concorregut a l'acte de l'enterrament nombrosos amics.

També fou concorregut l'enterrament de l'obraira teixidora Rufina Peiro, de 20 anys d'edat. Rebin ambdues famílies el nostre més sentit condol.

—El concert celebrat darrerament al Teatre de la Lliga Nacionalista, fou un èxit complet, havent-hi assistit gairebé tota la colònia estiuenca. Diumenge vinent serà representat en el dit centre «El camí del vic».

—El Consell Directiu de la societat de socorsos mutus, Germanat de Sant Isidre, convidà els associats i familiars per al vinent diumenge, a les quatre de la tarda, per tal de visitar els consociats Sunyol i Prats, que es troben a la Quinta de Salut «L'Alfonsa» i al mateix temps poder veure les dependències i aparells amb que compta el sudit Palau de la Mutualitat.

LLEIDA

(Conferència de les 9:45 de la nit)

La constitució de la Diputació

Aquest matí el president sortint de la Diputació don Roma Sol ha donat possessió al president entrant don Ramon Riu.

El senyor Sol s'ha acomiadat de tot el personal i els ha fet present son agraiment per la lleial col·laboració que li havien prestat.

Els funcionaris han manifestat l'afecte que sentien pel senyor Sol, al qual ha estat un president que ha donat molt de relleu al seu càrrec.

El nou president ha rebut moltes visites i felicitacions.

La Comissió Permanent ha quedat composta pels diputats senyors Selx, Casanovas, Perera, Xudà i Estadeu, sota la presidència del primer.

Aquest migdia han celebrat sa primera reunió.

La major part dels diputats que no residixen a Lleida han marxat a cases llurs.

Distincions a l'Acadèmia Mariana

L'Acadèmia Bibliogràfica Mariana que tant ha fet per la cultura religiosa i tant ha fet ressonar al nom de Lleida per llunyanes terres, ha rebut del Papa el títol de Pontificia i del Rei d'Espanya el de Relat.

La Selva

CASSÀ. — Ha estat molt visitada i justament elogiada l'exposició de treballs escolars del curs que ha finalitzat al Col·legi de Sant Josep.

Es una bella mostra de la gran tasca cultural que realitzen en la nostra vila els Germans de les Escoles Cristianes, els quan hon posat el seu Col·legi al nivell dels millors de d'Ensenyament primari.

—Està greument malalt el senyor Narcís Vilallonga, pare polític del nostre bon amic En Joan B. Mons, metge de la vila.

També ho està la senyoreta Dolores Bota, filla d'una de les famílies més distingides de la localitat.

Per a l'una i l'altre demanem a Déu una prompta i total millora.

—Havem sentit a dir que la Junta Directiva de la Congregació Mariana, en recent reunió, ha recollit la iniciativa d'organitzar un curs de Gramàtica catalana, proposant-se donar a conèixer els seus acords concrets en una fulla-al·locució que apareixerà dintre de poc.

—En el partit de futbol jugat entre els primers equips del F. C. Cassà o U. D. Girona, en celebració de l'aniversari de la inauguració del camp del primer, guanyaren els gironins, per 2 a 0.

Per a presenciar aquest partit es traslladà a la nostra vila una gentada d'aficionats de la nostra ciutat.

Ribera de l'Ebre

TIVISA. — Tingué lloc a Tivisa un miting per a exposar al públic els mitjans indispensables per a salvar la viticultura de la crisi que actualment travessa i que, de no aconseguir posar-los en pràctica, portaria com a conseqüència la ruïna de la comarca.

Presidien l'acte les autoritats i pronunciaren enèrgics discursos en contra de la fabricació de l'alcohol industrial els senyors Castelnou, Benet i Cunillera, de Marsà; i Estrem, Castells i Barceló, de la Cambra Agrícola de Falset.

Fou la presentació dels oradors l'advocat i propietari d'aquesta vila senyor Rojals.

Baix Llobregat

SANT JUST DESVERN. — L'Agrupació Nacionalista «Arrels de la Terra», els dies 5, 6, 7 i 8 del corrent agost, celebrà, amb motiu de la festa major, ballades de sardanes cada un d'aquests dies i descobrirà unes rajoles de ceràmica on el nom de Mossèn Jacint Verdaguer substituirà el de «Plaza de la Constitución». El Sr. Ventura Gassol, amb tal motiu, parlarà al poble amb el seu patriotisme que flameja. Aquest acte tindrà lloc el dia 5, a la tarda.

RAMONET, O LA FIRA DE SANT JAUME (segon conto trist)

VI i últim

Avui, a l'hora de dinar, la mare del Ramonet ha dit: —Aquesta tarda la Maneleta vindrà amb nosaltres a la fira. —I ell, l'heroi vençut, aterrat no ha pogut dir una sola paraula. Està disposat a acceptar estoicament totes les represàlies. I el Ramonet que quan es dona per vençut esdevé una coseta excessivament canviada, crec que la seva mare ja ha ideat una nova manera de mortificar-lo. De la darrera escena, amb la veïna, ell en té una sensació vaga i llunyanca com si ja haguessin passat setmanes i no setmanes. I tot just fa unes hores que s'esdevenia Ha estat una escena dura i ell, l'heroi, ha estat implacable. To tes aquelles coses que d'un quants temps ençà pessigollaven aquell amargor de cor les ha llançades a la cara de la Maneleta. I la Maneleta ha quedat espatarrada. El Ramonet asseguraria que en acabar, la seva veïna plorava. Ha estat una escena curta però densa. I ell, el Ramonet no ha mirat prim. Ara, però, que li ha passat una mica aquella gran foguerada, torna a pensar-hi amb una mica d'equilibri espiritual. Ell s'havia proposat oblidar les: l'escena i aquelles paraules, però les perspectives que ara li calia de descobrir la seva mare han tornat a portar-li aquells pensaments que ell tracta d'oblidar i volia oblidar-los per estar en pau amb si mateix. Prou que s'havia donat compte ell, quan la Maneleta plorant havia entrat a casa seva, que acabava de fer una gran nicesa. Ell deia «nicesa» tot i sabent que no era aquesta, a paraula més justa ni la paraula més apropiada. Però l'orgull li vedava aquests entenediments. I per això, volia oblidar-ho tot, tot: la seva crueltat i aquell fogositat seva que la nodria, i aquelles seves «males intencions», que mai no s'havia proposat d'amagar, sinó que les havia contemplat sempre amb l'orgull de saber-se ben armat.

Però no podia, no. «Què t'ha fet la Maneleta al capdevall? Sentia un ven prim, prima que li cercava l'anima: «Ets tanmateix massa dolent i ell que altres dies havia enfonsat el puny dintre aquella boca inviolable, que li cantava dins per a obligar-li les veus, ran mateix de dents, ara s'astorava en veure que no tenia forces per a fer-ho. —E massa dolent —torrava la veu. —està bé que ho siguis una mica, però la Maneleta mai no t'havia res, res. —I com el torturava aqueta veu! Ell desitjava amb tota l'èndencia que la Maneleta n'hí hagués fet una de ben grossa. Però, més que la cerques no podia torbarla. Potser sí que la Maneleta era una mica impulsiva. Segurament que la veïna no pensava massa les coses quan parlava. Però això justificava les seves paraules ences. Ell li havia dit —com tremolava el Ramonet! — ell li havia dit «mich i «desvergonyida», i altres paraules en les quals l'heroi no podia pens sense envermellar. I tots aquells defectes, que havien de justificar! —malament que les veus alguns de les coses!»

Ara, aquells petits defectes no servien per altra cosa que per a posar de relleu la radiant candidesa d'ella. Ara la veia com una màrtir, si bé li apareixia poblada de totes les tucies, i de totes les malícies. De dolent en tinc d'ésser per tot però només per segns quils, deia ella tan petita, que hi tenia que ro en tot això? —Perquè es veure esclafat per la ironia ternal va voler esbraver-se sobre coseta feble i ben intencionada. —quin sentiment havia dit ella: «què t'han pegat, Ramonet?» I aquet atac a la candida feblesa de la Maneleta l'avergonyia.

«Aquesta tarda havem d'anar a la fira! Quina cara que deures per allí, Ramonet! Segurament no et guarda cap malícia, pobre monet! El Ramonet veu la cara de seva amiga, d'aquells dies que el protegia. I sembla que tot el que dins se li en vagi daltabaix.

En aquest moment, el seu que fa estona que l'espla, no és aquantar més: —Mira, noi, si a pensar en la bicicleta i fas mala cara, rebràs! —Què se dona a ell el Ramonet vol començar a dir: —

amb menyspreu, però no pot. Sent la boca tota amarga i la pell que li volta els ulls se li posa, tiva. Què n'ha de fer, ell! No li agradaria pas poc que li peguessin i la gorja se li nua, i ha de fer un esforç heroic, desesperat, sublim, per no posar-se a plorar «com una criatura», davant del seu pare, del Maties i de la seva mare.

Ara ja hi són tots, a l'ira. El Ramonet va al davant amb la Maneleta. Al darrera hi van el seu pare, la seva mare i el Maties. Tanmateix ara sí que són ben amics amb la Maneleta. Tant i tant que l'havia tenida, ell, aquesta hora! Quan la Maneleta va entrar a casa seva per sortir junts a la fira, el pobre Ramonet havia quedat esmampadut. Tenia que la seva veïna li fes mala cara. I com havia equivocati! La Maneleta portava un vestit de color de rosa, el color que més agrada al Ramonet. «Qui no diria, que fa tres hores que l'has vista plorar!» Es va enternir en veure-la tan fina, tan fràgil, amb aquell blauet llunyà als ulls i amb aquella vida de les trenes. I s'havia dit: «Que n'has fet, de niques-si!», però amb un sentit tot diferent del d'abans. I això que tot just gosava de dir-li de cua d'ull.

I el Ramonet va renunciar a tot. Li ha costat, li ha costat molt. Però la Maneleta li pesa tant, a dins! Ha renunciat a les rebeldies, a les assercions, a la venjança. Es clar que si hi ha renunciat només que per veure'l té por d'esser feble, però la seva feblesa el fa ara estranyament feliç. Ha renunciat a tot, perquè endevina que és aquest el preu que la Maneleta, amb la seva actitud, inconscientment li imposa. — Demà ja hi tornarem — es diu. — Demà ja sabem qui sóc! Però avui és la Maneleta la que governa. La Maneleta, que està radiant, perquè tothom se la mira, la Maneleta, que mai podrà sospitar tota la intensitat de la seva influència benfactors. El Ramonet ha renunciat a tot amb una heroicitat que nosaltres no podem arribar a comprendre, perquè ja som massa grans. I ha renunciat, amb l'absoluta convicció que hi té un deure. — Ja hi tornaré demà, ja hi tornaré demà — pensa, i la serenitat amb què ha demanat una llapidera, i la doble actitud amb què ha agafat el cap i la corneta, i el cavall que el seu pare li ha comprat, poden posar-se al costat de les accions més profundament sublims de què l'home pugui tenir memòria.

WHITE

L'Orfeó Gracienc a Vilanova i Geltrú

El matí del diumenge vinent, l'Orfeó Gracienc per iniciativa del Centre Català de Vilanova i Geltrú, efectuarà una excursió artística a dita població amb motiu d'esser la seva

fiesta major. A la tarda de l'esmentat diumenge i a l'espaiós teatre Apolo, celebrará el popular Orfeó Gracienc un important concert que, sembla esdevindrà un veritable acon-teïment.

Són en gran nombre els entusiastes de l'Orfeó que aprofitant les aventatges de dita excursió, han determinat inserir-se amb el caràcter d'agregats.

Sabem, també, que acompanyaran els simpàtics orfeonistes del Gracienc, molts dels més distingits músics i literats de la nostra terra, podent esmentar, entre altres, els senyors Apelles Mestres, Ignasi Iglesias, Enric Morera, Ambrosi Carrion i Josep Molé.

L'Orfeó Badaloní a Masnou

Diumenge passat, dia 29 de juliol, l'Orfeó Badaloní realitzà, a la tarda, una excursió a la veïna vila de Masnou.

En el tren de les quatre pujaren a Badalona els 180 orfeonistes de l'Orfeó amb la seva senyera, acompanyats dels mestres i la Junta i altres persones que ho aprofitaren per a passar una bella tarda.

A l'estació de Masnou fou rebut l'Orfeó Badaloní, per una gran gentada, la qual esclatà en una gran ovació. Entre la gentada hi havia una comissió de l'Ajuntament, i la Junta de l'entitat «La Calandria», amb la seva massa coral i amb la seva Senyera. Restaren agradablement sorpresos en veure l'illustre mestre En Lluís Millet, al qual es tributaren grans aplaudiments.

Els cantaires, acompanyats de les autoritats i del gros públic masnoví, es dirigiren a l'Ajuntament, on foren rebuts molt amablement pel digníssim alcalde de la vila, L'Orfeó va cantar, davant de les Cases Consistorials, «El Cant de la Senyera», del mestre Millet.

A les cinc, i a l'espaiós estatge de «La Calandria», va tenir lloc el concert. La sala s'emplena de gom a gom. Sota la direcció del mestre N'Antoni Botey, es cantà el següent programa:

Primera part. — «El Cant de la Senyera», Millet; «El pardal», Pérez Moya; «Cançó de Nadal», Pérez Moya; «L'hereu Riera», Cuellas Ribó; «Sant Josep i Sant Joan», de Pérez Moya; «Les neus que es fonen», Morera; «La Sardana de les monges», Morera.

Segona part. — «Sota de l'olm», «Cançó del lladre», Sancho Marraco; «Els tres tapers», Lambert; «Muntanyes regalades», Sancho Marraco; «Els Padrius de Sant Boi», de Pérez Moya; «La virreda», de Botey; «El cagador i la pastoreta», Botey; «La Sardana de la Patria», Morera.

Després del «Cant de la Senyera», el públic, entusiasmada, demanà al mestre Millet, el qual es veié obligat a agafar la batuta i bisar l'Himne a

la Senyera, la qual cosa li valgué una xaridrosa ovació.

Les altres composicions es desgranaren amb una gran justesa i pulcritud, mereixent moltes d'elles l'honor d'esser bisades. Sobretot, la sardana «Les neus que es fonen» fou executada amb una justesa i gust insuperables. També agradaren moltíssim les composicions populars inharmonitzades pel mestre Botey, «La virreda», «El cagador i la pastoreta», qual última té sabor especial i fresc. Els solistes senyoretas Josepa Mató i Mercè Sánchez, i el senyor Daniel Bus i el nen Rof, compliren molt bé llur cometa, compartint amb l'Orfeó els aplaudiments.

En la meitat de la segona part, el president de l'entitat, on se celebrà el concert, posà una artística haçada a la Senyera de l'Orfeó Badaloní que fou agrada per mestres i cantaires.

Després de la vibrat, «Sardana de la Patria», el públic demanà amb gran insistència l'Himne nacional, el qual fou escoltat a peu dret per la immensa gentada, la qual en sortí altament satisfeta.

A l'estació de Masnou i an el tren de dos quarts de nou del vespre, foren acomiadats els gentils cantaires de l'Orfeó Badaloní per les comissions de l'arribada i pel mestre Millet. En arribar el tren ressonaren forts ovacions al mestre Millet i l'Orfeó Badaloní.

Poc més tard arribà aquest a Badalona, satisfet tothom de les atencions rebudes i comentant animosament els nous lloers conguits.

Cal felicitar, doncs, ben efusivament, el mestre director senyor Botey i els mestres, Costa i Valls, els cantaires i la Junta per la seva nova tasca d'educació i expansió que veyen realitzant.

Municipi

AJORNAMENT PER A TREURE LES CEDULES

Acabant-se avui el període voluntari per al despatx de cèdules personals, algunes zones s'han vist obligades a donar algun número per a avui. En vista d'això l'Alcalde ha ordenat a les zones que despatxin, sense recarregar, fins demà, amb l'advertència que dilluns, dia 6, al matí, han de donar començament a totes les zones al treball de posar en net el padró de morosos i que no es despatxin cap més cèdula sense el recarregar.

AVIS ALS MINYONS

La Secció de Reclutament del Districte VIII d'aquesta ciutat fa present als minyons de l'actual reemplaç que s'hagin acompanyat als beneficis del Capítol XX de la vigent Llei de Reclutament, el deure de presentar, dintre el termini reglamentari, al Govern Militar d'aquest plaça la sol·licitud i certificat d'aptitud corresponent al cap o arma en el qual vulguin prestar llurs serveis, així com de no fer-ho així es veuran privats dels beneficis que determina l'expressat Capítol XX.

AGRAINT LES ATENCIONS

Dimecres arribà a aquesta ciutat la comissió de l'Ajuntament que anà a Sant Sebastià per assistir a la inauguració de la Fira de Mostres celebrada últimament a dita població.

Amb tal motiu, l'alcalde accidental senyor

Maynés dirigí al de la capital donostiarra el següent telegrama:

«De tornada la comissió d'aquest Ajuntament que amb motiu d'inauguració Fira Mostres ha visitat aquella formosa ciutat costanera, agraeix efusivament aquesta Alcal·dia obsequis dispensats a la dita comissió. Rebi afectuosos saluts.»

CAP A LA FESTA DE LA SENYERA

Avui, amb l'express de València, sortirà la comissió consistorial que formen els regidors Sansalvador, Sabater i Navés, la qual va a la dita ciutat per a pendre part en la Festa de la Senyera que se celebrará demà a del corrent, amb assistència dels Ajuntaments que formen la Confederació catalana-balear-aragonesa-valenciana, commemorant a la dita festa les glòries de la Corona d'Aragó.

DELEGACIO

Per no haver pogut assistir personalment l'alcalde accidental senyor Maynés a la festa votiva que s'celebrà ahir a la parroquia de la Mercè, va delegar la seva representació en el regidor senyor Tusquets.

LA GUARDIA URBANA

El Tribunal de les oposicions per a proveir tres vacants de sots-oficials i tres d'auxiliars de la guardia urbana, ha acordat proposar a l'Ajuntament que es nomenin per a les primeres els senyors Bartomeu Florit Vidal, don Tomás Refarroya Vidan i don Josep Pérez Simó i per a les segones els senyors don Ramon Cusé Sans, don David Martorell Colledorons i don Francesc Gasi Serrate.

De Societat

El senyor Bisbe de Vich, Dr. Muñoz, benel l'enllaç matrimonial de la senyoreta Maria-Teresa Gay López amb el jove En Josep Sandiumenge Pulg.

L'acte es celebrà a casa els pares de la núvia i en la intimitat.

Foren testimonis N'Eduard Degollada Pouplana, el baró de Bonet, En Refel Gay de Montellà i En Victor Serra Company.

Rebi la nova parella nostra enhorabona.

Delixa d'escriure les notes de Societat de «Las Noticias» N'Apolloni d'Arolas Jovall.

El passat dimarts al Reial Circol Artístic es celebrà una escollida festa.

Després de sopar a la terrassa es ballà un «cotillón», repartint-se diferents presents a les senyoretas.

La festa resultà molt animada.

Surt cap a Salzburg (Austria), amb la família, el president de l'Associació de la Premsa Diària N'Eugení d'Ors.

Torna d'Alhama d'Aragó N'Eusebi Carreras Coronas.

D'Itàlia es traslladà a Austria En Josep M. Pi Sunyer.

Promet ésser brillant la vetllada que se celebrará aquesta nit a la terrassa del Reial Circol Artístic, puix són moltes les famílies dels senyors socis que assistiran per a oír el recital que l'eminent violinista En Francesc Costa donarà a les dotze.

FIVE

Govern civil

Apariament de carreteres

Fins a la una de la tarda del dia 22 d'agost, s'admetran proposicions als Registres d'Obres públiques d'aquesta «provincia», en hores hàbils d'oficina, per a optar a la primera subhasta del proveïment de grava, per a la conservació de l'asfalt dels trossos de carretera següents:

Quilòmetres 20 al 23 de la carretera de Sant Sadurn de Noya a Sant Jaume dels Domenys. Pressupost, 37.281'83 pessetes. Fiança provisional, 373 pessetes.

Quilòmetres 14 al 19 de la carretera de Barcelona a Ribas, secció primera, i quilòmetres 23 al 30 de la carretera de Vich a Gironella.

Quilòmetres 15 al 23, 31 al 33 i 39 al 40 de la carretera de Sant Fruituós de Berga. Pressupost, 64.942'22 pessetes.

Quilòmetres 1 al 9743 de la carretera de Molins de Rey a Caldes, i la provincial de Martorell a Terrassa per Castellbisbal. 87.005'95 pessetes.

Quilòmetres 8 al 15 de la carretera de Sabadell a Granollers. Pressupost, 58.057'75 pessetes. Fiança provisional, 581 pessetes.

Quilòmetres 9 al 23 de la carretera de Manresa a Girona. Pressupost, 77.997'01 pessetes. Fiança provisional, 780 pessetes.

Quilòmetres 1 al 6 de la carretera d'Arbúcies a Vich. Pressupost, pessetes. 39.253'52. Fiança provisional, 393 pessetes.

Quilòmetres 534 al 546 de la carretera de Madrid a França, secció primera, pressupost 75.242'78 pessetes. Fiança provisional 753 pessetes.

Quilòmetres 699 al 696 de la carretera de Madrid a França, secció segona. Pressupost, 17.771 pessetes. Fiança provisional, 438 pessetes.

ATRACAMENT

El governador ha manifestat que s'havia comprovat que era cert l'atractament comès al garatge Ford, del carrer d'Aragó, i si no s'havia sabut més aviat el succeís ha estat perquè la casa perjudicada havia cregut més convenient no donar-ne part a l'autoritat.

Els atracadors sembla que van ésser cinc. Un d'ells, d'uns 40 anys, baix, rabassut, amb bigoti retallat, ros, vestit de llaneta verdosa i amb gorra. Un altre, d'uns 25 anys, baix, gros, tot afaitat i vestit de mecànic.

Allí hi havia una parella de civils de vigilància, i els malfactors van aprofitar que aquesta parella se n'havia anat a rondar la demarcació. Es creu que van tenir les pistoles amagades a la barana del viaducte del carrer d'Aragó.

Hi ha ofertes mil pessetes al qui proporcionï la captura dels delinqüents.

Boletí de LA VEU DE CATALUNYA
3 AGOST 1923

LA FAMÍLIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

Violència o cent anys d'assistència a fets d'intimitat.

Un tros de drap gruixut, encarat, mostra un braç i part de cos que foren còpia d'una parenta o amiga? nuvia? esposa? protectora?... Impossibles dir-ho... Lo restant de la imatge ha sigut menjat per cores i zolins. Sols se veu que fou dona per lo que del vestit ne queda.

Que pensar d'un llistó desdauat, del quin penja un esparranc en lo qual es distingeix una perruca blanca, uns ulls negres i terribles, part d'una mà?

Lo vent fent onejar la tela com bandera, muda a cada punt l'expressió del mirar, que tant aviat sembla terreny com plorós o sarcàstic.

Quan lo vent bufa, la part de la tela on se veu la mà i mirant ben fixa, fins lo puny d'una espasa, s'aixeca amb força, doblegant-se per amunt, donant rabiosos cops als ulls, nas i galtes. Sembla que l'home visquí, que la ràbia de veure's servit de penjoll en una golla lo desesperi.

La paret que dona a mig jorn està oberta a baix per la portalada gran, dos finestres que donen llum, un al refectori, altre a la cuina i una finestra petita.

Al primer pis, damunt de la portalada, hi ha un gran balcó amb solana, i dos amb la balustrada encastada en la llum dels muntants, damunt, simètricament, dels finestres de la cuina i del refectori.

Lo balcó gran i els dos petits s'obren fins a tres quarts de llur elevació. La part d'imposta és fixa, i el fustam, amb vidres que s'aguanten per fillets de plom, ben treballats.

Lo bastiment, vidrieres i porticons, lo passanà de les baranes i tots los balustres, són de noguera amb llavors d'escultura d'allò més finament acabades.

En les parets dels costats, llevant i ponent, les finestres són quadrades i sense simetria: obertes l'una avui, l'altra demà, segons les conveniències.

Les quatre parets rebossades d'argamassa fina i plenes de composicions incises, representant nimfes que s'escaifen, bacants coronades de pàmpols, Ceres, angelots amb ramus, amb podadores, aguantant garlandes, fent volar moixons.

L'interior de la casa, fa pocs anys

corresponia encara al bon gust de l'exterior, més avui les cambres estan amoblades amb llits de posts i banes, sens més luxe que la gruixura de les marfegues i el nombre abusiu de matalassos, cadires de boga per tot arreu, taules de pi i alguna estampa enquadrada per les parets.

La cambra bona, que passa als encontorns per una casa d'allò que no hi ha, guarnida de l'horrible taula rodona amb sobre de pedra mabra, com diuen les minyones al parlar-ne, la calaixera amb embottits de fullota de «dauradillo», lo lit de capçal i cadires de «coba d'assissia»... que junts no valen l'arconat escriptori, moble vell, que prop del balcó guarda papers, títols i comptes.

Un magnífic lit amb dossier que fou talem nupcial i catàle de mort de tots els anys, tapa un finestral de la goffa; una caixa, que comença gollis i papers de preu, guarda pinxes i ametlles; la tapa ha sigut enfonsada i les figurines de bronze que n'adornaven los escatres, han caigut i són perdudes. Les motlures dels manyells qui sap on pareu?

Les entrades dels panys i les auses — representant olives amb les ales esteses — foren baratades per un llum de cuina que deu valer sis vintidousos.

L'estudi és la peça millor conservada. Dona a ponent, dues grans finestres l'alrege i s'hi entra passant pel dormitori, que fou del fill cabaler.

Un armari d'altrina, a tall de botiga d'apotecari, rodeja l'estancia, un escriptori de la mateixa fusta,

acompanyat de sitgalt, se troba entre les dues finestres. No sols los mobles són severs i bells, més encara lo que contenen.

De tot hi ha, de ciència, de poesia antiga, d'art, de religió, d'història.

«Summa theologia», «De la ciencia d'En Lull», «Claros varones de Castilla», «Digester», «Diago», «Petrus de Marica», «Pujades», «Mossèn Pere Formich», «Montaner», «Moncada», «Melo», «Narcís Feliu», «Speculum Planetarum», «Pandectas».

Un exemplar de la Divina Comèdia, amb notes catalanes. La Bíblia en grec, en llatí, en hebreu...

«Libro de las grandezas y cosas notables de la metropolitana insigne y famosa ciudad de Tarragona», traduït del català per son mateix autor Mossèn Lluís Pons d'Icart i dedicat a Felip II. «Disertación sobre el sexo y fecundidad de las plantas», pel savi i modest Martí d'Erdenya que tant avant entrà en l'estudi de les ciències físiques, a més d'haver sigut mestre en botànica i especialment en fisiologia.

«Flos Sanctorum», «Lo libre de les dones», edició de Perpinyà, amb una estampa curiosa; un altre d'igual procedència, «Index o epitome dels admirables i nobilissims títols d'honor de Catalunya».

«... i tot plegat... «Pobres y ricos o la Bruja de Madrid», «La Justicia Divina o El Hijo del deshonor», «Los verdugos de la Humanidad», «Viaje a Icaria», traduït del francès... I, per acabar, un munt de romanços: «Romance famoso del valiente Bernando», «Xàcara nueva de Teresa Lla-

nos», «Historia (I) del Conde de Alarcos», «Marcos Vicente», «Romance famoso que hizo un «forzado» llamado Francisco Marcos «vezino» de la muy ilustre ciudad de Barcelona», «El Cautivo de Génova», «Francisco Esteban», i altres criminalitats exlides d'aquell cau de fenòmens parits pels Jolis i nodris encara per la vidua Pla.

La barreja no pot ésser més espantosa, i si els qui enriquiren i ordenaren la biblioteca torressina de l'altre món, «remoririen» de dolor.

Lo «Mas del molí vell» pertany als Garrigues que ignoren de qui lo primer de llur nom obtingué les terres dependents del molí fariner, pinyol de les que avui formen los propis que en fan sa riquesa.

La tradició de la casa i certs papers munten sols al regne de Felip IV, quan, aixecada Catalunya contra Madrid, un Garriga, moliner i tractant en blats, fou pres pel marquès de los Vélez, en lo coll de Balaguer, desposseït de sos béns i aforat; mes una volta lo general francès que manava la resistència dins de Tarragona — sabut és que Catalunya rebé aliats francesos — hagué capitulat i quan l'any següent, lo Garriga hereu de l'insurrecció, hagué donat prou proves de realisme, deixant la poca per a pendre lo moquetó — era canonge penitencier de la Seu — corrent a la defensa de la ciutat contra els soldats de França, lo rigor del Rei Felip se desvanesqué i lo bon penitencier entrà en possessió dels béns que son germà i sos pares havien disfrutat.

Eix Canonge fou lo constructor de

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

AVISOS

Amb motiu de les practiques de torpedistes, que han de celebrar-se en la base naval de Mahó, durant aquest mes i el vinent, s'ha rebut a la Comandancia de Marina del capità general de l'apostader de Cartagena, el següent telegrama:

«Se servirà donar publicitat, que el practicatge és forçós en el port de Mahó durant practiques estació torpedista els mesos d'agost i setembre».

De la Direcció General de Navegació i Pesca, s'ha rebut en aquesta Comandancia de Marina, el següent telegrama:

«Valxells construcció estrangera que no estiguin autoritzats pel Ministeri de Foment per a exercir el cabotatge espanyol, no poden ésser despatxats per a aquesta classe de navegació».

MOVIMENT DEL PORT

VAIXELLS ENTRATS:

Dijous, dia 2.

Vapor italià «Diamant», de Trieste, amb fusta.

Vapor espanyol «Rita», de Màlaga, amb càrrega general i 68 passatgers.

Vapor espanyol «Key Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 150 passatgers.

Vapor espanyol «Cabo Roche», de Santander, amb càrrega general i 5 passatgers.

Veter italià «San Silverio», d'Alghero, amb llegats.

Pailebot espanyol «Carlitos», de Palamós, amb càrrega general.

Vapor espanyol «C. Soria», de Gijón, amb carbó i ferro.

Vapor espanyol «Villareal», de València, amb càrrega general i passatgers.

Vapor espanyol «Tintore», de Melilla i escales, amb càrrega general i passatgers.

VAIXELLS DESPATXATS:

Veter italià «Ainos», en llit, cap a Nemour.

Veter italià «Maria Assunta» en ciclo, en llit, cap a Terranova.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.

Vapor italià «Chimora», amb càrrega general i passatgers, cap a Gènova i escales.

Vapor anglès «Pimou», amb càrrega general i passatgers, cap a Sant Feliu.

Vapor espanyol «Llano», en llit, cap a Sevilla.

Vapor espanyol «SAC», en llit, cap a Terranova.

Vapor espanyol «Jorge Juan», amb càrrega general, cap a Mahó.

LA CAMBRA MERCANTIL

La Cambra Mercantil d'aquesta ciutat ha qual ja s'havia ocupat anteriorment sobre els poders públics dels avisos comesos per alguns propietaris en l'augment excessiu dels preus dels foguers, ha tramès al ministre de Gràcia i Justícia, el següent telegrama:

«Excel·lentíssim Sr. ministre de Gràcia i Justícia. — Madrid.

La Cambra Mercantil de Barcelona, insistint una vegada més en les peticions de defensa dels comerciants contra els abusos d'alguns propietaris, prega atentament a V. E. que torni i presenti oportunament a les Corts un projecte de llei d'arrendament de finques urbanes, atenent a les necessitats actuals i emparant als arrendataris dels establiments mercantils, prenent-li que sigui tinguda en compte l'exposició d'aquesta Cambra de març de 1922, i en cas de no existir la nova llei al termini de la vigència del R. D. de 21 de juny de 1920, li prega que sigui concedida una nova prorroga ampliant flurs disposicions de manera que eviti els abusos com el que sofreix actualment un dels principals establiments de Barcelona, pertorbat per una segona demanda de desahució després de denegada una altra d'anterior, amb exacte pretensió del propietari i amb l'amenaça d'ulteriors demandes, ocasionant quantioses despeses i malalties a l'arrendatari. — El salut, el president, Cabré».

MERCAT DE TARREGA

Tarrega, 30 de juliol de 1923

Estat blanc, de 44 a 4750 pessetes els 100 quilos; blat roig de força, de 44'50 a 45.

Ordi, de 35'50 a 29 pessetes els 100 quilos.

Morera, de 39 a 40 pessetes els 100 quilos.

Favons, de 42 a 43 pessetes els 100 quilos.

Alfals, a 8'40 pessetes els 100 quilos.

Vins del país, de 12 a 14 pessetes els 100 litres; idem d'atragó, de 30 a 35 pessetes.

Alcohol, de 1'85 a 2'00 pessetes els 100 litres.

Misteles, de 60 a 65 pessetes els 100 litres.

Amistats, de 120 a 320 pessetes els 100 litres.

Oil, de 7 a 7'50 pessetes el quart.

Ous, a 3'25 pessetes la dotzena.

Banca Tusquets, S.A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Càmbia del Centre, número 2

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	13.25	00.00	00.00	00.00		00.00
Futura:						
Octubre	12.30	12.62	12.50	00.00		12.69
Gener	12.00	12.34	12.16	00.00		12.34
Març	11.94	12.28	12.09	00.00		12.25
Maig	11.88	12.21	12.03	00.00		12.17
Juliol	11.78	N.	11.93	00.00		12.07

Alexandria	Agost	Octubre	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura Ashmouni	28.40	27.25	Nbre	15.05	00.00	00.00
	Novembre	Gener	Gener	15.20	00.00	00.00
Sakellaris	31.65	32.20				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	23.65	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Octubre	22.63	22.60	22.68	00.00
Desembre	22.39	22.51	22.60	00.00
Gener	22.15	22.32	22.39	00.00
Març	22.23	22.30	22.45	00.00
Maig	22.15	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	22.75	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Octubre	21.93	00.00	00.00	00.00
Desembre	22.00	00.00	00.00	00.00
Gener	21.90	00.00	00.00	00.00
Març	21.97	00.00	00.00	00.00
Maig	21.65	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 2 d'agost de 1923

BORSA DE BARCELONA

2 d'agost de 1923

COTITZACIÓ UNIDA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords a 68'75 i a 68'70, i Alacants a 68'00.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords a 68'70 i a 68'75, Alacants a 68'00, obligacions Càceres a 34'50, Colonial a 69'00 i a 68'75, Plantes a 49'75 i a 49'60, Filipines a 223'00 i queden ofertes a 221'00, Algües a 120'50 i a 120'00, Automòbils a 103'00 i a 100'00, quedant hi paper; Gran Metropolità a 152'00, Transversal a 170'00 i a 169'00, i Madrilena de Tramvies a 95'00.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords de 68'75 a 68'80 i a 68'75, Alacants a 68'05, Gran Metropolità a 151'75, i Automòbils a 99'00 i queden oferts.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, no hi ha cap comparació. De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'05 de Nords i d'Alacants.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 40'90; suïssos, 127'25; belgues, 32'75; lliures, 32'60; liras, 30'55; dòlars, 71'35; marcs, 0'00095, i coronas 0'0125.

AL COMPTAT. COTITZACIÓ DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 % «1921», a 99'85.
Barcelona Traction and Light Power 7 % pref., a 111'50.
Ferrocarrils de Catalunya 6 % a 100'00.
Companya Espanyola de Colonització 6 % a 94'50.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 % a 100'25.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'15.
S. A. Colònia Güell 6 % a 94'25.
Societat Gallega d'Electricitat 6 % a 93'75.

Grans Molins Bascos 6 % a 93'00 i 93'50.
Mines de Potassa de Süria 7 % a 99'50.
Gran Metropolità 6 % a 97'50 i 98'00.
General Tramvies de Barcelona 6 % a 100'65.
Hotel Ritz 7 % a 91'00.
Ajuntament de Sevilla 6 % a 94'75.
Productes Pirelli 6 % a 96'00.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estats		Ajuntaments i Diputacions		Alacant 1. ^a hipoteca		58'85	Energia Eléctrica 5 %	85'75
Interior		A	71'25	Municipi semestre		78'25	"	86'10
" "		B	71'05	" 1906 B.		79'75	"	86'10
" "		C	71'05	" 1907 D.		77'75	"	86'10
" "		D	71'35	" 1910 D.		77'75	"	86'10
" "		E	71'20	" 1913 B.		77'65	"	86'10
" "		F	70'80	" 1915 B.		75'00	"	86'10
" "		G	71'80	" 1917 B.		77'55	"	86'10
Exterior		H	87'10	" 1918 B.		77'55	"	86'10
" "		A	86'85	" 1919 B.		77'50	"	86'10
" "		B	86'85	" 1920 B.		77'25	"	86'10
" "		C	86'85	" 1921 6 %		99'75	"	86'10
" "		D	86'25	Eixample 1899		98'00	"	86'10
" "		E	85'60	" 1907		98'00	"	86'10
" "		F	85'60	" 1913		98'00	"	86'10
" "		G	85'60	Bons Reforma		84'35	"	86'10
" "		H	85'60	Diputació antigues		79'00	"	86'10
" "		I	85'60	" B.		77'50	"	86'10
" "		J	85'60	Municipalitat 1915		74'75	"	86'10
" "		K	85'60	" 1920		74'00	"	86'10
" "		L	85'60	Caixa Crèdit Com.		74'00	"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10
" "		G	85'60				"	86'10
" "		H	85'60				"	86'10
" "		I	85'60				"	86'10
" "		J	85'60				"	86'10
" "		K	85'60				"	86'10
" "		L	85'60				"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10
" "		G	85'60				"	86'10
" "		H	85'60				"	86'10
" "		I	85'60				"	86'10
" "		J	85'60				"	86'10
" "		K	85'60				"	86'10
" "		L	85'60				"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10
" "		G	85'60				"	86'10
" "		H	85'60				"	86'10
" "		I	85'60				"	86'10
" "		J	85'60				"	86'10
" "		K	85'60				"	86'10
" "		L	85'60				"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10
" "		G	85'60				"	86'10
" "		H	85'60				"	86'10
" "		I	85'60				"	86'10
" "		J	85'60				"	86'10
" "		K	85'60				"	86'10
" "		L	85'60				"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10
" "		G	85'60				"	86'10
" "		H	85'60				"	86'10
" "		I	85'60				"	86'10
" "		J	85'60				"	86'10
" "		K	85'60				"	86'10
" "		L	85'60				"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10
" "		G	85'60				"	86'10
" "		H	85'60				"	86'10
" "		I	85'60				"	86'10
" "		J	85'60				"	86'10
" "		K	85'60				"	86'10
" "		L	85'60				"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10
" "		G	85'60				"	86'10
" "		H	85'60				"	86'10
" "		I	85'60				"	86'10
" "		J	85'60				"	86'10
" "		K	85'60				"	86'10
" "		L	85'60				"	86'10
" "		M	85'60				"	86'10
" "		N	85'60				"	86'10
" "		O	85'60				"	86'10
" "		P	85'60				"	86'10
" "		Q	85'60				"	86'10
" "		R	85'60				"	86'10
" "		S	85'60				"	86'10
" "		T	85'60				"	86'10
" "		U	85'60				"	86'10
" "		V	85'60				"	86'10
" "		W	85'60				"	86'10
" "		X	85'60				"	86'10
" "		Y	85'60				"	86'10
" "		Z	85'60				"	86'10
" "		A	85'60				"	86'10
" "		B	85'60				"	86'10
" "		C	85'60				"	86'10
" "		D	85'60				"	86'10
" "		E	85'60				"	86'10
" "		F	85'60				"	86'10

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 3 12'30 matinalada.
Nota oficial de Guerra:

«L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, des de Tetuan, comunica a aquest ministeri el següent:

A la zona occidental, no hi ha res de nou.

Al Penyal de Vélez l'enemic téu dos disparos de canó i alguns de fusell, contestant la plaça a l'agressió, sense que hagi esdevingut cap novetat al restant del territori.

EL BANC CENTRAL

S'havia dit aquest matí que els empleats del Banc Central havien abandonat llurs llocs, secundant als del Rio de la Plata.

No és exacte.

A la una de la tarda s'estaven fent les operacions amb regularitat en tots els departaments.

El director de l'establiment, don César Giménez, ha manifestat als periodistes que hi havia tranquil·litat completa.

EL BANC DEL RIO DE LA PLATA

El Consell d'Administració del Banc del Rio de la Plata, en vista de les repetides ofertes que se li feien, ha habilitat una finestra per a rebre sollicituds d'aspirants que desitgen prestat llurs serveis, essent ja considerable el nombre de les presentades.

Aquestes peticions seran objecte de l'atenció del Consell d'Administració, ja que el Banc entén que l'abandó dels càrrecs significa de fet una renúncia a seguir exercint-los.

Durant el dia d'avui s'ha insistit en què el Banc del Rio de la Plata denunciaria les bases establertes entre els Bancs i el Sindicat d'empleats, per entendre que aquest ha faltat, hi ja que s'origina el dubte respecte a la categoria en la qual havien d'ésser inclosos dos sots-caps i el sou que havien de gaudir com a conseqüència, han declarat la vaga sense recórrer al procediment de nomenar una comissió de representants de la direcció i del Sindicat.

PROTECCIO A LA INFANCIA

El Consell Superior de Protecció a la Infància ha felicitat a don Jaime Alba, ministre d'Estat, pel recent Real decret referent a la ratificació dels convenis internacionals sobre el règim del treball de les dones i el noi, en el qual es disposa que els menors de 14 anys no podran ésser empleats en les empreses agrícoles, públiques o particulars, fora de les hores fixades per a l'ensenyament escolar, a excepció d'aquelles que tinguin caràcter familiar o escoles professionals, i es trobin sotmeses a la vigilància de l'autoritat.

DE MARINA

Per Real ordre del ministeri de Marina, que publica la «Gaceta» d'avui, s'obre un concurs amb el caràcter de selecció amb l'objecte de poder dotar als projectils d'alta explosió usats per la Marina d'una espoleta econòmica que pugui ésser utilitzada en els diversos calibres, segons les següents bases:

Primera.—Els models que es presentin podran ésser nacionals o estrangers.

Segona.—Podran utilitzar-se indistintament en els diversos calibres usuals.

Tercera.—Funcionaran degudament en ésser disparades, amb un mínim de pressió de mil quilograms centímetre cúbic i amb un cinc per cent de superpressió en el dispar.

Quarta.—Seran preferides, en igualtat de condicions, les que acusin major tant per cent en el pes de càrrega explosiva.

Cinquena.—Hauran de presentar un dispositiu que assenyalí clarament que per transport, descurt o altra causa s'hagi produït la inflamació, amb el fi d'impedir que pugui ésser col·locada una espoleta inactiva.

Sisena.—Portaran suficients segurs per a impedir el seu dispar en les manipulacions i transports.

Setena.—No quedaran armades sinó després d'abandonar la peça i es procurarà que no facin explosió ni deixin d'activar en travessar una planxa de poc gruix col·locada a dos metres de la boca.

Vuitena.—Es provocarà l'explosió del detonador estant l'espoleta sense armar, per a comprovar si hi

ha o no explosió del multiplicador i deduir si existeix perill en el seu maneig, quan espontània o casualment esdevingui el fet que es provoca.

Novena.—Els inventors o constructors que presentin models al concurs, remetran, sense despesa per a l'Estat, deu exemplars de cada tipus que presentin per a un assaig preliminar eliminatiu, sense perjudici que la Junta Facultativa d'Artilleria consideri necessari efectuar proves definitives, perquè adquireixi la marina al preu que es fixi en la proposta, amb el número d'artificis convenients per a l'experimentació.

Decima.—Seran intercanviables totes les peces dels diferents tipus.

11.—Els constructors acompanyaran amb el model, plànols de descripció sucinta de la peça, funcionament i manera d'armar i desarmar l'aparell.

12.—Els concursants, en presentar el model, expressaran el seu preu per unitat al qual es comprometin a subministrar les espoletes que per a l'experimentació es precisi adquirir.

13.—Una vegada acceptada per la Marina el sistema d'adquisició del qual aconsellin les experiències que es realitzin, la Marina convocarà un concurs per a l'adquisició de les necessàries, amb el dret de patent, si fos estranger el producte, per a la seva fabricació a Espanya, per a la qual cosa el concursant assenyalara, en presentar-se al concurs de selecció, el nombre d'espoletes amb el seu preu que la Marina estaria obligada a adquirir per arribar a posseir el dret de patent.

14.—El termini per a la presentació de proposicions serà de sis mesos comptats a partir de la data del concurs.

15.—Totes les proposicions i aclaracions que es precisin seran dirigides al Capità general del departament de Cadix, per dependre de la dita autoritat la Junta Facultativa d'Artilleria de l'Armada que és la que ha de fer l'estudi i realitzar les experiències.

LA REUNIO DE LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

A un quart de nou de la nit ha acabat la reunió de la comissió parlamentària de responsabilitats.

El seu president, senyor Sagasta, ha facilitat la següent nota oficial: «La Comissió de responsabilitats es reüní per a entendre de les gestions que realitza el seu president prop dels ministres d'Estat i de la Guerra per aconseguir la prompta remissió dels documents sol·licitats dels dits departaments.

Després es donà compte de l'informe redactat pel senyor López Ferrer com ampliament al seu informe en contesta a l'interrogatori al qual se'l va sotmetre.

Es donà compte, també, del següent telegrama, expedit per al senyor Sagasta des de Fuenterria, pel general Berenguer:

«Rebuda avui carta citant-me dia 31 i depositada correu Madrid mateixa data. M'apresso a justificar la meua més distingida consideració.»

S'acordà contestar amb un altre, deixant a l'arbitri del general Berenguer la data perquè comparegui davant la comissió.

També es donà compte d'una carta del general Alfau datada a Baqueres de Bigorre, dolent-se haver rebut allí amb molt retard la notificació citant-lo, per a haver correspost degudament.

La comissió, per a esperar els documents demanats als centres oficials, acordà reunir-se el pròxim dimarts, a les sis de la tarda.

EL PROECTE SOBRE CASES BARATES

Segons persones cneixedores del projecte que prepara el ministre del Treball sobre cases barates, diuen que els aspectes principals de l'obra són els següents:

L'Estat concedirà la seva ajuda preferent a la construcció d'aquesta classe d'habitatges.

Es consideraran cases barates aquelles que es construïxin d'acord amb el que disposa la Llei de 10 de desembre de 1921, modificada en aquest projecte per a donar majors facilitats als particulars, cooperatives, etc., que vulguin acollir-se als seus beneficis.

Serà case econòmica tota aquella el cost de la qual sigui inferior a 50.000 pessetes, que el beneficiari no percebi ingressos superiors a 15.000

pessetes i procedeixin en sa major part de materials construïdes pels Ajuntaments amb l'ajuda de l'Estat, destinada a habitatge, o adquirida en propietat per persona que reuneixi les condicions del benefici de cases barates, i dels edificis destinats a petits tallers o indústria.

La casa econòmica obtindrà de l'Estat els següents auxilis: Exempció tributària durant 15 anys; préstec hipotecari de l'Estat, del 50 per 100 del valor del terreny urbanitzat i 60 per 100 del cost de l'edificació, que haurà d'amortitzar-se en un termini de 25 anys i donara igual interès que l'abonat per l'Estat per a obtenir el diner necessari.

La casa popular, compresa en barrades construïdes pels Ajuntaments de conformitat amb el projecte aprovat pel ministeri del Treball, serà de dues classes, casa col·lectiva i casa familiar, predominant aquesta última.

L'Estat concedirà un préstec que podrà assolir les dues terceres parts del seu cost mitjançant un interès del 3 per 100 anual. Aquest préstec serà aplicable a la urbanització de la zona on s'hagi de construir la barrada.

Les cases col·lectives no podran ésser venudes sinó llogades en proporció al cost de la superfície de cada una de les habitacions.

Les cases familiars pagaran en concepte de lloguer anual el 3 per 100 del cost total.

El preu de venda d'aquestes últimes, serà el que resulta de multiplicar per 20 el lloguer anual.

Tindrà preferència de l'Estat a l'hora de concedir auxilis, la barrada que pugui estatjar mil o més famílies, i gaudirà d'aquests avantatges la Corporació que es compromet a pagar les despeses que ocasionin els serveis de policia municipal de la barrada.

Es fixa el projecte de llei d'una manera clara, segons les nostres notícies els terrenys que puguin considerar-se com solars, determinant-se com liquid imponible d'ells, el 5 per 100 del valor en renda.

Mal podria la quota dels solars ésser inferior a la d'una terra de conreu de la millor classe.

Els solars que no s'edifiquin transcorreguts dos anys de la publicació de la llei, estan subjectes a un recàrrec del 20 per 100 sobre la quota de la contribució territorial.

Aquest recàrrec serà del 10 per 100 per als solars situats en la zona d'exemplar.

Podrà sol·licitar-se l'expropiació d'aquests solars per qualsevol persona que els vulgui edificar.

Si el propietari renunciés fer-ho en el termini de dotze mesos, es verificaria l'expropiació d'acord amb la llei.

En cas que el propietari es dediqui a edificar, se li concedirà un any per a construir les obres.

El que adquireixi un solar i no verifiqui les obres dintre del termini que senyali, essent imputables a ell les causes del retard, pagara el doble de la quota contributiva.

Es concedeix un termini de tretze mesos a partir de la publicació de la llei perquè els propietaris revisin les declaracions fetes als efectes fiscals o les modifiquin de la manera que considerin més justa.

Es concedeixen les següents exempcions:

Drets reals i transmissió de béns.

Donatius i llegats, etc., relacionats amb la construcció i adquisició de les habitacions a les quals es refereix aquesta llei.

Impost d'utilitats.

Arbitris locals.

Impost de transport de materials de construcció.

Contribució territorial i els seus recàrrecs, durant quinze o vint anys, segons els casos.

En relació amb els transports se sol·licita de les Companyies ferroviàries una tarifa especial per als materials de construcció, aplicant per a confectionar-la la percepció mínima.

S'exclou, a més, del pagament de tot gènere d'impostos i arbitris als particulars o empreses dedicades als transports urbans de materials de construcció.

EXPLOSION

A la fundició establerta al carrer de Fray Lluís de Lepi, número 9, en apartar-lo per a fondre'l un pilot de ferro, explotà una granada d'artilleria que estava amagada, cau-

sant ferides greus a l'obrer Juli Monson Cañero, de 44 anys, i lleus al seu company Santiago Fraguas, de 41 anys.

El jutge de guàrdia entén en l'assumpte.

NOTES DE SANTANDER

Santander. — La Reina, acompanyada de les infantetes, estigué a la platja.

El príncep d'Astúries passeja en auto amb el seu professor senyor Antelo i el comte del Grove.

L'infantet passeja per l'avinguda Reina Victòria, essent recollit per l'auto del príncep, tornant tots al Palau.

El Rei no ha sortit al matí de la Magdalena.

NOTES DONOSTIARRES

Sant Sebastià. — Ha arribat l'infant don Alfons, essent rebut per la Reina mare i la infanta donya Lluïsa.

De pas cap a l'estranger es detingué en aquesta capital el senyor Alcalá Zamora.

Negà rotundament la declaració que se li atribuïx per un periòdic, que el posava enfront de la concentració liberal.

A sa tornada es detindrà a Sant Sebastià.

EL REI

Santander. — El Rei rebé en audiència a donya Petronila Pombo, donya Maria Anufro, al comte de Torrovelarde i altres personalitats.

Aquesta tarda anirà S. M. al poble de Fraguas a pendre el te en el palau de Santo Mauro.

EL «CATALUÑA»

Cádiz. — Ha marxat cap a Huelva, a l'objecte d'assistir a les festes col·laboratives el «Cataluña».

Porta a bord al capità general del departament en representació del Govern.

PREPARATIUS A MELILLA

Màlaga. — Viatgers procedents de Melilla comuniquen que fa pocs dies fou tramès al govern un informe al qual s'atribueix gran importància.

Altres participen que les persones procedents de la dita població marroquina, diuen que en aquella zona s'observa gran moviment de tropes i algunes unitats que havien arribat a Melilla per a descansar, reberen ordres de marxar al camp.

La mehalla número 5, arribada de poc a l'Alcàzaba de Tetuan, ha sortit cap a Tàfarsit.

A la comandància general es reüniren amb el comandant els caïds Abd el Kader i Amurusen, i acordaren que dues nombroses hagues amigues vagin a l'avantguarda de les forces que han d'empendre l'avanc.

AL MARROC

Santander. — Han sortit cap al Marroc, cridats amb urgència oficials i soldats que es trobaven aquí amb llicència.

Dintre de pocs dies marxaran dos cents soldats del batalló de València a cobrir baixes.

REGIDORS SUSPESOS

Tenerife. — Amb motiu d'haver estat suspesos en el seu càrrec l'alcalde i els regidors de Sant Sebastià de Gomera, el governador ha fet els nomenaments interins corresponents.

Per notícies particulars de gent d'aquella localitat se sap que en virtut d'ordre judicial han estat detinguts els regidors suspesos alguns funcionaris municipals, i altres persones que han exercit càrrecs a l'Ajuntament.

CONTRABAN

Cádiz. — A Cabo Rocha han agressat els carrabiners sis paquets de tabac.

Es practicaren tres detencions.

UN CARRIL

Bilbao. — Resentiment s'han realitzat treballs per Santander, Burgos i Aragón, per a portar a terme el projecte de ferrocarril Santander-Burgos-Calatayud, que fou acollida amb gran entusiasme en dites províncies.

Es parla inclús de marxar una comissió a Madrid amb aquest objecte.

UN CENTENAR D'INTOXICATS

Madrid, 3, 2 matinalada.

En un berenador de la Bombilla, anomenat «Casa Juan» han menjat avui els invitats a dues bodes, els quals d'aquesta manera celebraven el casament.

Per les males condicions en què troven ls aliments, han sofert intoxicacions unes cent persones, seixanta de les quals es troben en greu estat.

En automòbils particulars i de guerra han estat traslladats a Madrid els intoxicats, omplint les cases de socors de gairebé tots els districtes.

El jutjat intervé en l'assumpte.

La notícia del succeís ha corregut durant tota la nit per Madrid, essent objecte de naturals comentaris.

DE GOVERNACIO

El sots-secretari de Governació ha facilitat aquesta matinalada als periodistes dos telegrames:

Un de Múrcia, dient que en virtut d'una conferència sostinguda entre el governador, el diputat senyor García Baso, l'alcalde de Caravaca i el president del Col·legi de Metges, ha quedat restablertes les bases generals per a arribar a una solució harmònica en el conflicte medic existent a la dita «provincia».

Un altre de Barcelona donant compte d'explosió d'un petard a Santa

VAGA

León.—Continua la vaga dels obrers de les mines Vasco-Leonesa i Santa Lluïa.

S'han concentrat forces de la guàrdia civil.

Els patrons no cedeixen a la petició d'augment de jornal.

ESTRANGER

La qüestió de Tànger i la premsa francesa

Paris, 2.—El «Journal», parlant de la qüestió de Tànger, diu, entre altres coses, el següent:

«En les últimes conferències de Londres, els periodics espanyols tractaren d'exposar, clarament i terminantment llurs reivindicacions. No obstant, espanyols i anglesos impugnaren amb igual energia la tesi francesa. — Havas.

Hi ha, doncs, una intel·ligència a contra de França, però aquesta intel·ligència no té encara un programa positiu.

Espanya acceptarà la internacionalització que Anglaterra vulgui, internacionalització que ha de constituir el mal menor si per des d'França no troba algun mitjà d'entendre's amb Espanya, en contra del pla britànic. — Havas.

Paris, 2.—El periòdic «La République Française» diu que no pot de cap manera adherir-se a l'article que el senyor Fribourg publica ahir a «Le Matin».

Per a fer-se càrrec de la situació del Govern espanyol, no fa falta creure en cap «tenebrós complot» ni suposar en aquell el propòsit d'isolar França i apartar-la de l'aliança franco-espanyola, sinó que n'hi ha prou i de sobres amb tenir en compte les mateixes susceptibilitats d'una part important de l'opinió espanyola, que no es resigna, sinó molt amb treballs, ni tan sols a acceptar la fórmula de la internacionalització.

Francia pot sostenir el criteri que li sembla millor en dret i la solució que li sembla més pràctica en interès dels de tots, sense necessitat d'acudir al Govern espanyol de tenir intencions hostils, que segurament no deixaran de cercar una fórmula d'equilibri entre els criteris, que conduïxin a una solució transaccional que de pot ésser que hi sigui, i que és molt de desitjar, ja que es tracta d'instaurar o restaurar entre França i Espanya relacions de confiança, o sigui les úniques dignes entre dos grans pobles. — Havas.

Tramviaris en vaga al Ruhr

Mútheln, 2.—S'han declarat en vaga els empleats dels tramviaris. — Havas.

BARCELONA

Inceudi

Aquesta matinalada s'ha declarat un incendi als terrenys destinats a Park de la Muntanya del Tibidabo, que manté uns 250 metres de bosc.

Hi han acudit els bombers del Park de la Ciutadella i l'han apagat fàcilment.